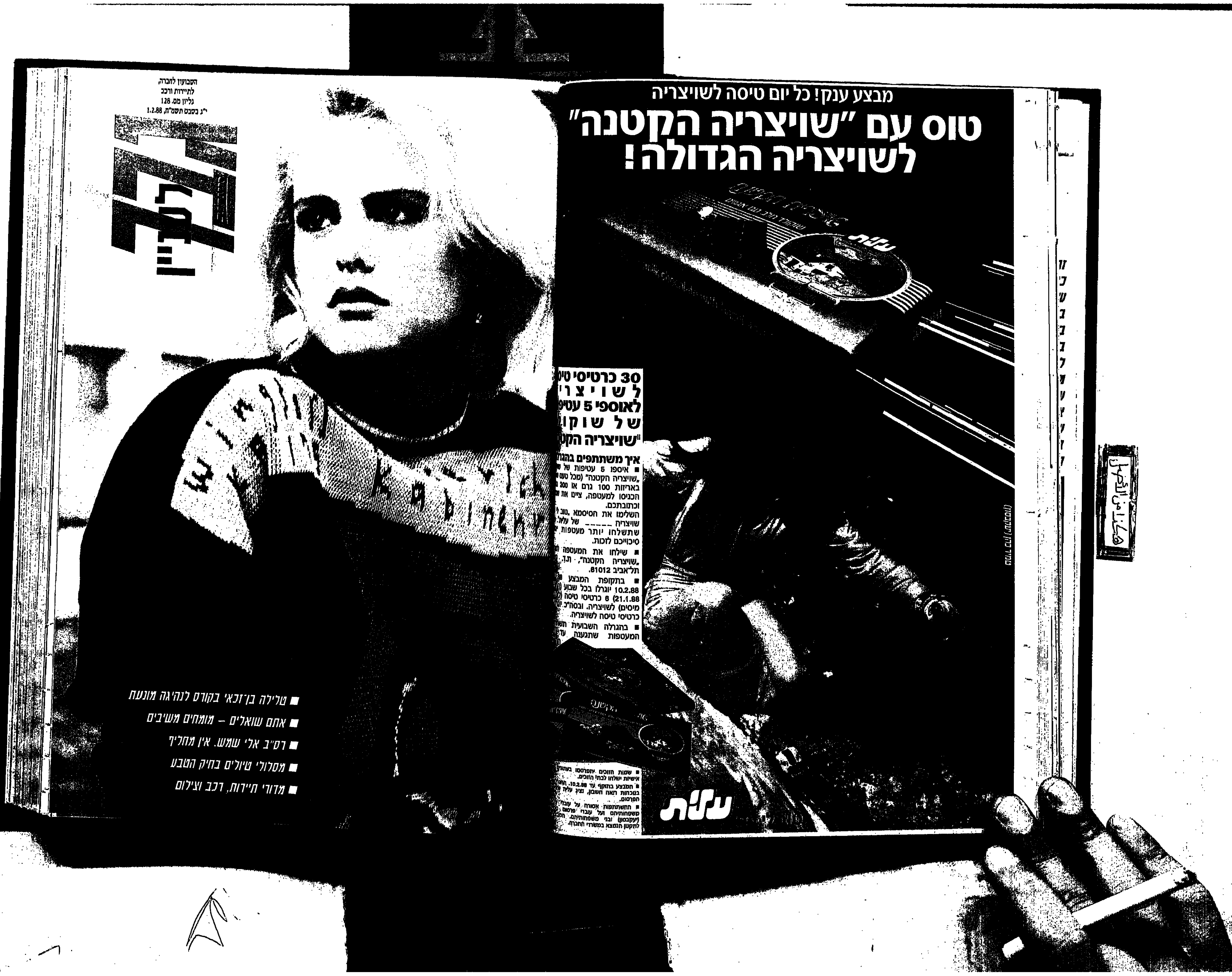
השבועון לחברה,
לתיירות ורכב
גליון מס. 128
י"ג בשבט תשמ"ח, 1.2.88
■ טלילה בן־זכאי בקורס לנהיגה מונעת
■ אתם שואלים – מומחים משיבים
■ רס"ב אלי שמש. אין מחליף
■ מסלולי טיולים בחיק הטבע
■ מדורי תיירות, רכב וצילום
מבצע ענק! כל יום טיסה לשויצריה
טוס עם "שויצריה הקטנה"
לשויצריה הגדולה!
30 כרטיסי טי
לשויצרי
לאוספי 5 עטי
של שוקו
"שויצריה הקט
איך משתתפים בהגר
■ איספו 5 עטיפות של
„שויצריה הקטנה" (מכל טעם
באריזות 100 גרם או 200
הכניסו למעטפה, ציינו את
וכתובתכם.
השלימו את הסיסמא „טוב
שויצריה _____ של עלית.
שתשלחו יותר מעטפות
סיכוייכם לזכות.
■ שילחו את המעטפה
„שויצריה הקטנה", ת.ד.
תל־אביב 61012.
■ בתקופת המבצע
10.2.88 יוגרלו בכל שבוע
(21.1.88) 6 כרטיסי טיסה
מיסים) לשויצריה. ובסה"כ
כרטיסי טיסה לשויצריה.
■ בהגרלה השבועית
המעטפות שתגענה
■ שמות הזוכים יתפרסמו בעתו
אישיות ישלחו לבתי הזוכים.
■ המבצע בתוקף עד 10.2.88.
בנוכחות רואה חשבון, נציג עלית
הפרסום.
■ ההשתתפות אסורה על עובד
משפחותיהם ועל עובדי פרסום
(יעקבסון) ובני משפחותיהם.
לתקנון הנמצא במשרדי החברה.
עלית

מצלמות פוג'י

איכות גבוהה במחירי מבצע

פוג'יקה AX-1

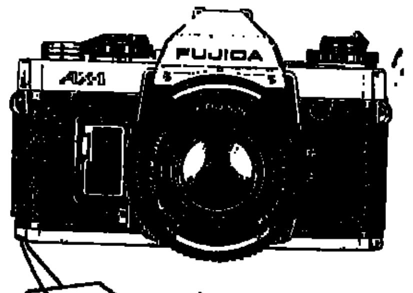

600 ש"ח

מצלמת רפלקס קלה לשימוש ותפעול, מהירות סגר אוטומטית, ושילוב של איכות מצלמת רפלקס עם קלות בשימוש, אפשרות להרכבת מבחר עדשות ואביזרים של פוג'י.

פוג'יקה AX-5

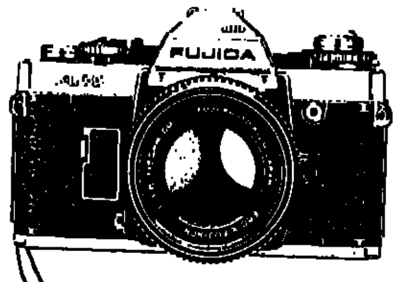

780 ש"ח

מצלמת רפלקס למקצוענים ולחובבים, תכנות אלקטרוני (PROGRAM) דווח מלא על תנאי הצילום תוך כדי צילום, אפשרות להרכבת מבחר עדשות זום, גמישות מירבית במילוי משאלות הצלם המקצועי.

פוג'י QUICK SNAP

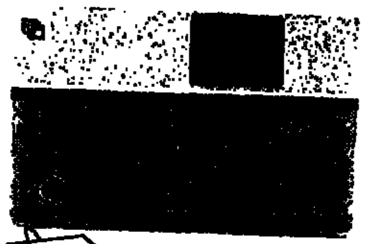

~~25 ש"ח~~

המצלמה החד-פעמית היא המצאה בלעדית לפוג'י ומהווה פתרון למי ששכח את המצלמה שלו בבית.

בגמר הצילום אתה מוסר את כל המצלמה לפתוח ומקבל בחזרה תמונות באיכות פוג'י.

המצלמה מכילה סרט מסדרת SUPER HR. 35 מ"מ בעל רגישות גבוהה ASA 400.
סדרת SUPER HR היא הסדרה המובילה של פוג'י ומקדימה את עולם סרטי הצילום ב-10 שנים לפחות.

מבצע!
מצלמת QUICK SNAP
במחיר הכרות:
18.90 ש"ח

פוג'י FLASH-S2

140 ש"ח

הפעלה פשוטה, 4 מצבי "פוקוס", עדשה 1:4.5, מנורת אזהרה לתנאי אור גרועים ומבזק אינטגרלי. נוחה לכיס בכל המובנים.

פוג'י TW-3

300 ש"ח

המצלמה היחידה בעולם בעלת שתי עדשות, לצילום רחוק ולצילום מקרוב, 72 תמונות, מנוע להעברת סרט, סוללות ליטיום.

אביזרים

עדשות זום 35-70	410 ש"ח
עדשות זום 70-140	390 ש"ח
עדשות זום 80-200	410 ש"ח
מבזק DEDICATED	120 ש"ח
עדשה 19 מ"מ	300 ש"ח
מנוע	250 ש"ח

ועוד אביזרים נוספים.

FUJI FILM
OFFICIAL SUPPLIER
World Expo 88

צלם פוג'י ואתה בתמונה

אדי מור

מבצע השנה של ויסוצקי:

העולם מתקדם מסוני לסוני!

"קומפקט-תה"

כל משתתף זוכה!
בחוברת מתכונים מהודרת שתישלח לביתו

70 קומפקט־דיסק SONY ותקליטי דיסק

בכל שבוע 5 מכשירי קומפקט־דיסק*
+ תקליט דיסק יוגרלו בתקופת המבצע
24.12.87-24.3.88

איך משתתפים?

- גיזרו מתוך 3 אריזות כלשהן של ויסוצקי את דופן הקופסה עם ההוראות להכנת תה בעברית.
(במבצע משתתפות רק אריזות שעל גביהן מופיעות הוראות להכנת תה).
- הכניסו את הגזירים למעטפה, צרפו את שמכם וכתובתכם והשלימו את סיסמת ויסוצקי "בשבילי רק......".
- שילחו את המעטפה ל"מבצע קומפקט תה" שרות שק נעול סניף החשמונאים ת"א.
- בהגרלה השבועית תשתתפנה המעטפות שתגענה עד מועד ההגרלה.

- המבצע בפיקוח רו"ח והכפוף לתקנון הנמצא במשרדי החברה. *דגם CDP-35

W **בשבילי רק ויסוצקי!**

ט י פ

צל"ש לפיני

גבר השבוע, ח"כ מנחם גולדשטיין, האיש שהעביר חוק בכנסת המזכה בביטוח חייל בחופשה, בדומה לזה שניתן לחייל בשירות סדיר. עד כה לא היו החיילים בחופשה מבוטחים.

אין כמו אמא

■ השחקן יוסי גרבר ואחותו שריקה הרמלין החליטו שהדרך היפה ביותר להנציח את זכר אמם, צפורה גרבר המנוחה, היא תרומת מקלטי הוידאו והטלוויזיה שלה למועדון מאשה של נעמת בת"א. האם היתה פעילה בארגון אמהות עובדות, הכת פעילה בנעמת, אותה גברת כשינוי שם. בטקס היה המועדון מפוצץ. אוליה קונצ'יי הקשישה סיפרה על דור המייסדות; גרבר קרא את ידי אמי, סיפורו של אשר ברש; את סיפורה של גליקל מהמלין בעיבוד שלמה שבא הגישה זהדירה חרימאי, שהעלתה כם זכרונות: איך אמא של יוסי היתה מגיעה להצגות הבכורה בקאמרי, נכנסת אליה לחדר האיפור, מברכת אותה ומגישה לה תמיד איזו מתנה קטנה.

יוסי גרבר

גבר שאל גם חברים אחרים והתברר כי לאורי לא היה מעולם קו טלפון, אלא שהתחבר לקו של שכן. כשנודע על כך לאחראים – נותק. אשר לידידה: מדובר בישראלית־יורדת. ביקשה להתקבל כחברה, הסכימו שתתארח לנסיון, שלא עלה יפה.

בשלב זה ביקש גבר לחזור אל בן־יעקב. במרכזיית הקיבוץ נתקל, בטרם הספיק להזדהות, בתגובה עויינת. כל אימת שביקש לקבל לטלפון את אורי בן־יעקב, השיבה המרכזנית: הוא לא חבר בקיבוץ ואין לו טלפון וטראאח – ניתקה.

גבר העריך כי בקיבוץ אין גינוני נימוסין טלפוניים. אבל בדיוק אז הגיעה מרכזנית אחרת, שהתנצלה על הניתוקים והסבירה כי המרכזנית הקודמת מתוחה, משום ששעה קלה קודם לכן הודיעו לה על פטירת אמה. ואז, למרבה התדהמה, גם את שיחת ההתנצלות ניתקה הראשונה, בעלת העצבים המתוחים.

גבר שולח תנחומיו למרכזנית האבלה, אבל מתקשה להבין מה לזה ולניתוק שיטתי של שיחות טלפון, גם אם המנוי המבוקש בטלפון הוא, לא עלינו, כופר בעיקר.

יש להם שמות בלתי־אפשריים, הוא מאוגוזאמה נייזאבימו בטקה, היא תומאש תומשבסקי. זוג יפה, ולא רק בפנים. הוא צלם, היא אשתו, עיתונאית. עבדו בכתב העת "סולידריות" עד סגירתו, בעלי תפקידים בכירים בתקשורת בפולין, ארץ מולדתם. הנקודה היהודית שלהם אינה במוצא, אלא בכך שהקדישו חמש שנים מחייהם, לתיעוד השרידים של הקהילה היהודית החיים עדיין בפולין, מתוך מחמשת־אלפים נפש, לעומת שלושה־וחצי מיליון לפני השואה. הוא צילם יותר משבעת־אלפים תמונות, היא כתבה לזן טכסט. העדה יהודה כמוגה. 65 תצלומים נבחרים יוצגו החל מ־7 בפברואר בבית התפוצות בתערוכה "יהודים אחרונים בפולין, 1980–1985".

היה טלפון?

■ כבר שמעתם על הרעיון של אורי בן־יעקב, בן קיבוץ שריד של הקיבוץ הארצי, להקים סניף של הליכוד בתוך קיבוץ של השומר הצעיר. הוא היה מוכן להתחייב כי לפחות 50 חברים "יעלו מן המחתרת" ויצטרפו, אך מזכיר הקיבוץ צח שגיא הבהיר להנהלת חרות כי הדבר לא יקום ולא יהיה. גבר התעניין מה קרה לבן־יעקב, מאז שהעלה את ההצעה.

אורי: ניתקו את קו הטלפון הפרטי שלי, סילקו מהקיבוץ מתנדבת יהודיה מאנגליה שהתיידדתי איתה וגם היא כפרה בעקרונות הסוציאליזם, וכמה מידידי הטובים זומנו לשיחה אצל המזכיר, להזהירם שלא יתרועעו איתי.

גבר ביקש תגובת המזכיר. שגיא: לא נתדיין עם אורי מעל דפי העיתונות.

שולם־שולם־לעולם

■ חודשים ארוכים היו יחסי השר משה שחל ומזכ"ל העבודה עוזי ברעם, יותר מצוננים. שנים רבות היו ידידי נפש, אחר־כך נהיו ברוגז. התחרו ורצו צמודים לעבר התפקיד הנחשק – ראש מטה הבחירות של המפלגה. חזרו לדבר זה עם זה. כאשר שמעון פרס הטיל את התפקיד על ברעם, הוא החמיץ עוד יותר את פניו כלפי שחל. שחל פרש; ניתוק יחסים. הקרע נראה סופי. החתול השחור הסתובב, עד שהחליט שחל ללכת לקנוסה. התייצב בלשכת המזכ"ל וב־45 דקות שיחה בארבע עיניים יושרו ההדורים, סוכם על חידוש הקשר האישי ועל המשך המיפגשים. צער אחד לקראת רגיעה במפלגה.

עוזי ברעם

■ ועוד שולם־שולם ■ שתי הגברות הראשונות ביח"צנות בעולם השעשועים הן מירי בן־יוסף ומירי זכרוני. היו שותפות, עד שחתול שחור עבר ביניהן. הרבה שנים לא החליפו ביניהן מילה. למה, למה? נשאלו, ותמיד סרבו להתייחס לנושא. עכשיו שני הכוחות החליטו על שביתת נשק. בן־יוסף יזמה. לפני מספר ימים, שעה שהיתה באחד מאולפני הטלוויזיה, היה טלפון של זכרוני, בעניינים שלה. בן־יוסף לקחה את השפופרת והציעה לזכרוני להשלים. ההצעה נתקבלה. שולם, שולם לעולם!

■ איזהו מפ"מניק ■ "אני לא מפ"מ'ניק". זה היה המשפט הראשון שאמר גיורא צור, כתב הטלוויזיה לשעבר ברוס, באוזני מזכ"ל מפ"ם ח"כ אלעזר גרנות, בשיחת היכרות שבסיומה נתמנה צור כדובר מפ"ם. הוא נכנס לנעליה של בתיה קינן, שהייצג את מפ"מ בלונדון ותפקידו עדיין בגדר נסיון לששה שבועות. רק בסיומם יידון המשך עבודתו במפ"ם.

להזכירכם, מנכ"ל רשות השידור ארי' מורת פיטר את צור בגלל חלטורות שעשה כנגב תקשורת, חברה ליחסי ציבור, פירסום וטיפות תרמית. על החלטורות אולי היו סולחים לו בטלוויזיה. ככלות הכל, הוא אינו היחיד שמחלטר שם. אלא מה, הוא היה קורבן למחלוקת מערך־ליכוד בעיירה שדרות, הואשם על־ידי ראש סניף חרות יוסף כהן הערפת ראש המועצה עמיר פרץ בראיונות וכתבות. ועכשיו, אמנם צור הבהיר כי אינו מפ"מ'ניק, ואת שירותיו יתן למפלגה רק על בסיס מקצועי, אך לליכוד'ניקים זו הזדמנות להתחשבן עם המאפיה השמאלנית בתיקשורת: "אמרנו לכם! עכשיו יצא המרצע מן השק. האיש שייך לשמאל".

■ ציוני צעיר ■ כל המדריכים במכון הציוני שמקיימת התנועה הקיבוצית במסגרת בית הספר לחינוך באורנים, הם בגילים 21–23. ובראש המכון עומד גיא צפוני, בן 25, מקיבוץ בארי. אנשי אורנים אומרים כי הוא האיש הצעיר ביותר בתפקיד כזה בתנועה הציונית ואולי בכל תולדות הציונות. אולי זו דרך נאותה להשגת המטרה: להביא את הדור הצעיר לידי מעורבות בקידום הנושא הציוני.

■ אלופת הסקרים ■ הון עתק הולך על סקרים, למדידת הלכי־רוח בציבור וחלוקת כוחות, לקראת הבחירות. בין המפלגות נחשבת העבודה לאלופת הסקרים. ראשיה מאמינים שרובם יבינו מה אומר הרחוב. לדעת יעקב חלפון מבאר־שבע, המומחה הבחירות משנות השישים, המאמץ הוא לשווא. "אני מזהיר אתכם פעם

("טיפ" גם בעמוד 12)

ב"טיפ" השבוע השתתפו: מנחם רהט, אינגה דוישקרוך, יעקב הכהן, עומר הלל, סמדר לדר, איתן לוין.

גבר לעניין
מעריב
גליון מס. 128
י"ג בשבט תשמ"ח, 1.2.1988
עורכים:
[illegible]
[illegible]
עורך גראפי:
[illegible]
כתובת המערכת:
(03) 439268, 439742
מודעות:
[illegible]
[illegible]
טלפון: 03-439474
כל הזכויות שמורות ל"מעריב"

בשער: גלית שייבר, 16.5, לומדת אקסטרני לבגרות. אומרים לה שהיא דומה למדונה, לכן היא גם דוגמנית מתולה. לפני הצבא רוצה לטייל עם [illegible] מסביב לעולם.
צילום: אורי קובה

החטא ועונשו

יום חמישי, 17.45, בית־הספר התיכון ט' ברח' טשרנא ביד־אליהו. מגיעים לשם כאלה שעברו על החוק בכבישים. כולם בטוחים בצידקתם, אבל מה לעשות – החוק כופה עליהם לימודים. מה עשו שם 120 אלף נהגים בשנה שעברה?

טלילה בן־זכאי
צילם: נאור דהב

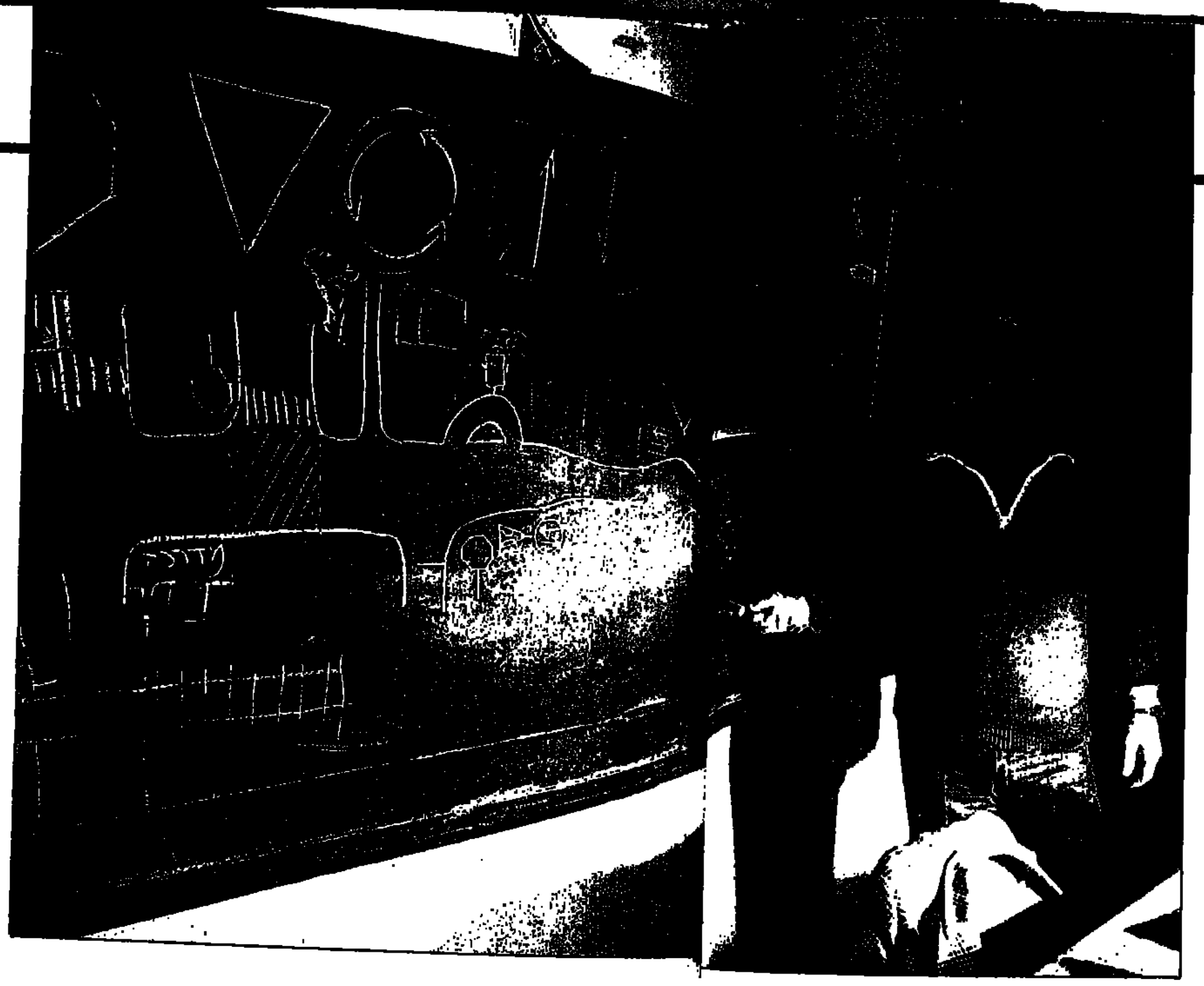

ב שעה 5.30 היא מסיימת את האיפור ליד הראי. בוחרת את העגילים ההולמים לשמלה, זורקת עליה ברישול את הצעיף, מניחה על הכתפיים את המעיל ויורדת אל המכונית. פחות מ־20 דקות נותרו לה להגיע אל המפגש והתנועה בשעה זו כבדה למדי.

המכונית שלו ניצבת בפינה המרוחקת של מגרש החנייה, מנסה לתפוס נימנום קל. יושב ליד ההגה כבר משעות הבקר המוקדמות. עייף, רעב ומזיע. אבל את הפגישה הזאת אסור לו להחמיץ. כל מה שהוא זקוק לו עתה זה 10 דקות של תנומה. מן הנסיון הוא יודע שבשבילו זה הסם המעורר ביותר. 10 דקות והוא יהיה כמו חדש.

5.50. השעון המעורר שעל ידו מצלצל צלצול נעים. תחי הטכניקה המודרנית. הוא יורד בתנועה בטוחה מהמשאית ונועל אותה. באותו רגע היא מגיעה במכוניתה הקטנה, חונה מאחוריו. הוא מבחין בה. מחייך. ממתין לה. הולכים?

את שמה אינו יודע, גם היא לא את שלו. אבל יש סימני היכר אחרים. הוא קורא לה: אור אדום. היא משיבה: מעבר חצייה. שפת סתריםז לא בדיוק, סתם שעור נוסף בקורס לנהיגה נבונה, בה לאף אחד מן המשתתפים אין זהות משלו, פרט לחטאים שחטא, או ליתר דיוק לסיבה שבגללה "חטף" נקודות, ובעטייה נשלח לקורס. על פי הסטאטיסטיקה עברו את המסלול השנה 120.00 איש. ואתם, קוראים יקרים, בקורס כבר הייתם?

משך הקורס הוא 12 שעות לימוד. בדרך כלל ארבעה מפגשים בני שלוש שעות כל אחד. אבל יש גם אפשרות לרכז הכל ביומיים. שש שעות ביום. טוב למי שגר רחוק ומבקש למנוע בזבוז זמן בכניסה וביציאה מהעיר. נכון שנעשים מאמצים לאפשר לכל נהג ללמוד באזור מגוריו, אבל זה לא תמיד פועל.

מתנהגים כמו בגימנסיה

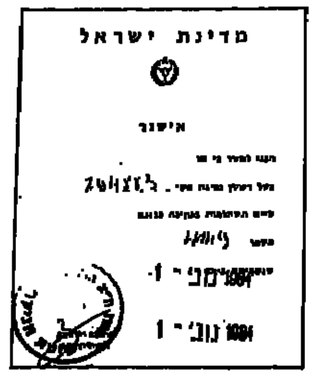

למי ומטעם מי ניתן הקורסז בעבר הוא אורגן ע"י משרד התחבורה והמועצה הלאומית למניעת תאונות דרכים. הרצון היה טוב. לרענן את זכרונם של הנהגים בכל הנוגע לחוקי התעבורה וזהירות בדרכים. אבל הדרך היתה גאיבית. נדרשת לבוא, אבל לא בהכרח ללמוד. היית חייב להגיע נוכחות, אבל איש לא בדק אם החומר אמנם נקלט, ועתה אתה שולט בו טוב מבעבר.

אנשים הגיעו למקום המפגש. קראו ספרים. מילאו תשבצים. נשים זריזות סיימו סוודרים בסריגה. כל עוד נשמר השקט בכתה, לא היתה סיבה לטענה. כמו היו אומרים: ירצו – ילמדו, לא ירצו – לא ילמדו. אנחנו את שלנו עשינו. הצרה היא שגם ציבור טוב מתנהג על ספסל הלימודים כמו תלמיד גימנסיה. מחכה לרגע שהשעור יגמר, כדי לחזור הביתה בשלום.

את העיוות הזה בא לתקן המכון הארצי להכשרת מורי נהיגה, אשר בדצמבר 1986 קיבל על עצמו את רשת ההוראה לנוקקים לריענון והשלמת חומר הלימוד, גם אלה שנשלחים ע"י משטרת התנועה – כתוצאה מצבירת נקודות; וגם אלה המבקשים ללמוד בטרם נתפסו. ויש כאלה, כך מסתבר. חברי קיבוצים; נהגי מוסדות ציבור ועוד. הפונים ביוזמתם למכון ומבקשים להצטרף לאחר הקורסים ובכך תורמים את תרומתם הצנועה למאבק הציבורי נגד תאונות דרכים, בהנחה שנהגים טובים וזהירים יותר יקלעו לפחות תאונות.

כל משתתף משלם אגרה. נכון להיום מחירה 43 שקלים ו־28 אגורות. צמוד לאינפלציה. טופס האגרה מהווה גם כרטיס נוכחות. עליך להביאו אתך לכל פגישה, ובסיומה היא מוחזרת לך – מוחתמת. חידוש רשיון הנהיגה שלך, לכשיגיע מועד חידושו, מותנה בכך שתיקך האישי נקי, או שהטופס מוחתם בארבע חתימות, ויש אישור שעברת את הבחינה.

כן,כן, גם בחינה יש. בהחלט. מאז שהמכון נכנס לפעולה הוא הכניס את כל הקורסים למתכונת המקובלת של מבחנים בתום השעורים. לא הקשבתז לא קלטתז לא דייקת בתשובותז בעייה שלך. בהסכמת צוות ההדרכה תוכל להיות מוזמן לקורס נוסף, או שניירותיך הבלתי חתומים יועברו למשרד הרישוי ושם, שופט שמיים, קיימת האפשרות שרשיונך לא יחודש. ווהי, רבותי, השורה התחתונה, המכאיבה והמדרבנת את הבאים לעמוד בכל הדרישות.

> **כל משתתף משלם אגרה. נכון להיום מחירה 43 שקלים ו־28 אגורות. צמוד לאינפלציה. טופס האגרה מהווה גם כרטיס נוכחות. עליך להביאו אתך לכל פגישה, ובסיומה היא מוחזרת לך – מוחתמת. חידוש רשיון הנהיגה שלך, לכשיגיע מועד חידושו, מותנה בכך שתיקך האישי נקי, או שהטופס מוחתם בארבע חתימות, ויש אישור שעברת את הבחינה.**

הכל נפתח בע"ה

יום חמישי, 17.45, בית־הספר התיכון ט' ברח' טשרנא. איפה זהז, שואלים כל ה"ירוקים". יש. ביד־אליהו. עשרות מכוניות מגיעות כמו אחר זו ומוצאות חנייה במגרש הסמוך. יש שלט. נכנסים לבניין. מסדרון ארוך ושפע כיתות לימוד. בחדר הראשון – משרד. יתר החדרים מיועדים לקורסים השונים הנערכים במקביל. כל קורס והמדריך הצמוד לו.

התלמידים מכורבלים במעילים, זאת לאחר שנוכחו לדעת שתנאי הלימוד בכיתות אינם כוללים חימום. הם מתיישבים ליד השולחנות, מוציאים את החוברות שרכשו, ומתחילים לעבור על החומר. לא בהכרח. התפנו לכך בבית, בין שעור לשעור. בחלק מן הכתות האווירה עליזה. מספיק שארטיסט אחד ימצא בין החבר'ה וכבר הם נפתחים זה לזה, מחליפים בדיחות ("שמעת למה שני תימנים לא יכולים לפתוח ביחד מוסך? מפני שאם אחד יתחיל לדפוק על פח, השני יתחיל לרקוד..."), ומעודדים האחד את השני לקראת האור הנראה בקצה המנהרה. עוד מפגש אחד – וגמרנו.

בכתה אחרת, שממה. איש לא מדבר עם השני. כל אחד מכונס בתוך עצמו, כמו היה כועס על כך שנקלע למצב המביך הזה בו עליו, אדם מבוגר, לחזור לספסל הלימודים, ולהגיע ארבע פעמים רצופות לכאן במקום לבלות במקום שהיה מעדיף להיות. אבל זה מה יש. ואם כבר כאן, אז לפחות להפיק את המקסימום. אז מקשיבים למורה. משתתפים בדיון. שואלים שאלות, ובתום השעור אפילו מוכנים להודות שבסך הכל זה דבר חשוב.

אהרון בר־גיל, לשעבר קצין משטרת התנועה ובוחן תאונות דרכים, הוא המדריך. הוא שולט בחומר להפליא. מהנסיון, הוא אומר בחיוך חביב. תושב לוד. איש דתי. את חומר הלימוד הוא כותב בגיר על הלוח, לא לפני שפותח בראשי התיבות: ב"ה. בעזרת השם. הוא כבר גימלאי. עובד בחצי מישרה במדור התעבורה של עיריית לוד, ומזמנו הפנוי כ"חלטורה" (עבודה נוספת בשעות הפנאי) הוא משמש כמדריך במכון.

הוא לא היחיד, כמובן. כ־500 איש ואישה בכל רחבי הארץ הוכשרו לכך, לאחר שבעצמם נאלצו לעבור קורסים, לעמוד בבחינות, ולהמשיך בהשתלמויות כדי להיות מעודכנים בכל החוקים המתחדשים חדשים לבקרים. מר בר־גיל ניצב במשך כל השעור על רגליו ומנסה לרתק את קהלו. כל הדרכים כשרות בעיניו: עזרי לימוד, מפות ודיאגרמות, בדיחות ("בנושא זכות קדימה, אל תיגררו אחרי הגששים והדלי בחדר המדרגות"...), חידות ("מי מעז לא לתת זכות קדימה לרכבתז נכון. מי ירצה להתנגש בה"), ודיונים. שיתוף המשתתפים בשיחה מבטיח הן את עירנותם, הן את הקשבתם, והן את הבנתם. ומי שמתקשה ניגש אליו בהפסקה ומבקש הבהרות. הוא נענה ברצון.

ביזבוז ימי עבודה

שמואל שי, בוגר אחד הקורסים בעבר (ליתר דיוק: שני קורסים) מתאר את החוויה: "לגבי, במידה לא מבוטלת, זו היתה חוויה טראומטית. ההכרח להיות במקום שאתה לא רוצה להיות בו. ולא רק אתה, אף אחד לא רוצה, פרט אולי למורה העובד תמורת שכר...

"בחינהז אני יכול לעבור על החומר בזמני הפנוי ולגשת למבחן גם בלי לשבת בשעורים. בסך הכל יש ביטול המון ימי עבודה למשק במפגשים הכפויים האלה. או כנראה שבכל זאת העיקר זה העונש. אם לא, אז איך להסביר את העובדה שבמידה ואתה צובר שוב שש נקודות, אתה שוב נשלח לאותו קורס, ועובר את אותו חומר שכבר נכתבת עליו בהצלחהז ישב לידי נהג שעבר את הקורס בפעם הרביעית. הוא חזר על הטקסט ביחד עם המורה...

"אבל אם את שואלת על האווירה במקום, אז מה שמאפיין את המפגשים, בצד עצם הלימודים, אלה השיחות בהפסקות. בקיוסק הסמוך. כולם מספרים שוב ושוב למה "חטפו" נקודות. כולם בטוחים שלא הגיע להם, הם נהגים נפלאים ונתפסו שלא בצדק. מה שמצחיק הוא שהם מתייחסים אל המדריכים כאילו הם נציגי החוק ומנסים לשכנע אותם בצדקתם.

"החתך האנושי בכיתה אופייני ביותר לרחוב הישראלי. יש גברים (הרבה) ונשים (מעט). יש צעירים ומבוגרים. יש יהודים וערבים. יש נהגים מקצועיים, אם של משאיות כבדות או מוניות שירות, נהגי רכב פרטי, וגם רוכבי אופנוע. לא מזהים האחד את השני בשם, אלא בסוג העבירה; וכך זו מן האור האדום מבקשת סיגריה מזה שלא חגר חגורת בטחון, והוא מפנה אותה אל איש המהירות המופרזת...

"האם אני עמדתי בבחינות בהצלחהז מקווה שכן. בפעם הראשונה הם שלחו לי אישור הביתה. מן הפעם האחרונה לא קיבלתי, אבל נאמר לי ששינו את הנוהל, עכשיו מודיעים רק למי שלא עבר. רק שלא תהייה לי הפתעה ביום חידוש הרשיון..." ■

למעלה: המורה ליד הלוח בעת השיעור לנהיגה נבונה. יש בארץ כ־500 מורים העוסקים במלאכה.

משמאל: בין קפה במזנון לשיחת חולין – גם לומדים באווירה עליזה.

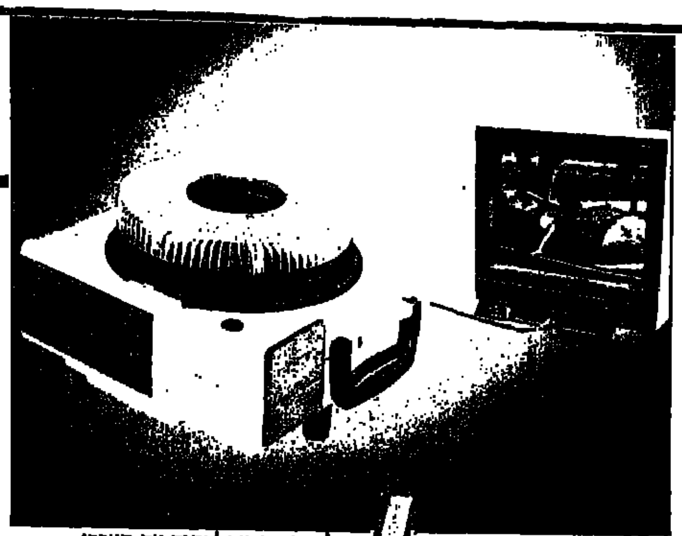

טֶלְסִיני. במקום לפתוח את האקרן ולהפוך את כל החדר על פיו

טלסיני מעביר שיקופיות
וידיאו

הווידאו קובע עובדות בשטח. נוגס עמוק יותר ויותר בתחומים שהיו עד כה נחלתו הבלעדית של הצֶלולויד. למשל, הקרנת שקופיות או הקרנות סרטים. אלמו, יצרנית מכשירי ההקרנה היפנית, הכריזה בתערוכת הציוד לצילום שנערכה לאחרונה בפאריס, על ייצור צמד מכשירים הקרויים בעגה המקצועית טֶלְסיני. האחד, מוכר וידוע, משמש להעברת סרטי סופר־8 ו־16 מ"מ לווידאו, ועשוי לעניין את מקצועני הווידאו.

השני, רעיון חביב, משמש להעברת שקופיות לקלטת הווידאו. מי שמנוסה בערבי שקופיות מסורבלים, האפלת החדר, העמדת האָקרן, העמדת המקרן והתיפוש הבלתי פוסק אחרי מחסניות פנויות ושקופיות אבודות, ישמח לאמץ את הרעיון האלקטרוני. השקופיות מועברות בזו אחר זו אל קלטת הווידאו. קלטת אחת יכולה להכיל מאות שקופיות. לאחר מכן, בהנחה שברשותך מכשיר אמין המסוגל להראות תמונה בורדת באיכות סבירה, אפשר לחזור ולצפות בשקופיות האהובות בפשטות רבה.

שני המכשירים מצויידים בשפופרת וידאו מסוג CCD החדשנית. מכשיר השקופיות גם מאפשר לתקן את הצבע, באמצעות ג'יסטיק מיוחד, ואף לשלב ערוצי צליל עם הקלטת.

טל שחף

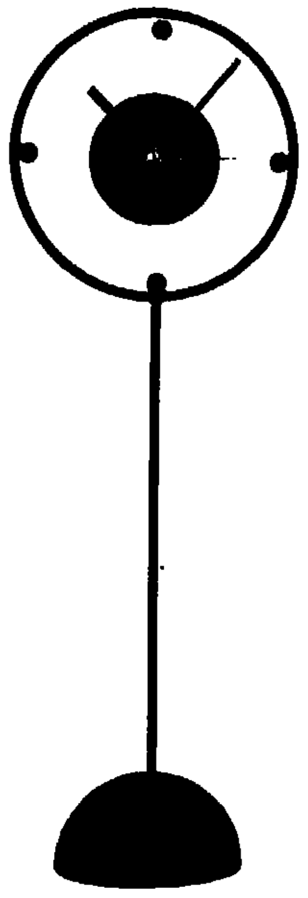

יוצרים צעירים עומדים מאחורי הכלים המעוצבים של חברת "ארטס" מירנצה. בין הפריטים בעיצוב חדיש אפשר למצוא מחזיק מטריות, שעונים, מאפרות לבית ולמשרד, כלים לפירות ומערכות שולחן. המחירים: מ־44 שקל עד 149 שקל לפריט. מיובא ונמכר בלעדית ברשת חנויות "ידידיה".

בתצלום: שעון בעיצוב של "ארטס".

דובים לבנים גדלים בבאר־שבע
שירות

אם תשאלו את ילדי הפעוטון באחד מקיבוצי עמק־חפר היכן גדלים דובים לבנים, אל תתפלאו מתשובה הנחרצת: בבאר־שבע.

וזה המעשה שהיה: ילדה אחת קיבלה במתנה קופסת צעצועים מסידרת פליימוביל, אסקימוסים, עם איגלו וקיאק. על האריזה ראתה דובים לבנים, שאלה מה זה והורית הסבירו לה שבמקום שיש אסקימוסים יש גם דובים לבנים. ביקשה דובים לבנים ובקיבוץ, כמו בכל מקום, הורים לא יודעים להגיד לא. אמרו "תקבלי" ויצאו לצוד דובים לבנים.

חיפשו חיפשו ולא מצאו. בכל חנות שביקרו, או שלא היו דובים מן הסידרה של פליימוביל, או שלא היו דובים בכלל. עד שהגיעו לחמשביר המרכזי בתל־אביב, למנהל מחלקת הצעצועים, ששמו בני. המנהל אמר "רק רגע" והפעיל את המחשב.

דובים לבנים אמרתם? יש. אבל רק בסניף שלנו בבאר־שבע, כך מופיע ברשימת המלאי של הצעצועים. לא, לא תצטרכו לנסוע לקנות אותם בבאר־שבע. באיזה קיבוץ אמרתם שאתם חברים? טוב, בעוד כמה ימים יגיעו הדובים הלבנים למרפּל הקיבוץ שלכם.

הגיעו. הילדה שאלה "מאיפה הגיעו?" ואמרו לה. הלכה וסיפרה לכל הילדים שהדובים הלבנים שלה באו מבאר־שבע. ומאז, באותו קיבוץ, נסו אתם לשכנע את הילדים שדובים לבנים יש רק בקוטב ובגן החיות.

נ.ב. למעשה, רציתי לספר סיפור על מחשבים ועל שירות־כמו־שצריך.

ס.ש.סתיו

"לואי", כתב־עת לגברים
ספר

שני אחים יהודים מצרפת, בנים לאם ממוצא רוסי ואב ממוצא פולני. הבכור, קְלוֹד לנצמן, שהיה מזכירו האישי של ז'אן פול סארטר, מלומד, עובד בכובד־ראש, שיטתי. הצעיר, ז'אק לנצמן, סופר פורח ושנוי במחלוקת, הרפתקן, פורץ מסגרות ומוסכמות. שני אחים, שונים, ואולי לא־כל־כך.

שמו של קלוד מוכר בארץ מאז סרטו "למה ישראל?" אחר־כך הוקרן בארץ "שואה", שהמונים נהרו לראותו, למרות אורכו. לעומתו, האח ז'אק כמעט אלמוני אצלנו, בעוד שבצרפת מצפים בכליון עיניים לכל ספר חדש שלו. כשקראה ניצה בן־ארי לראשונה את ספרו הראשון, החליטה לשכנע מו"ל ישראלי להוציאו לאור. בן־ארי ניסתה גם להכיר את האיש ואת מה שמסר לה בתור פרטים ביוגרפיים היא מביאה בסנונה המיוחד.

ילדותו: נולד בפאריס, 1927. למד בעממי. שיער אדום. רדיפות וריבוקים שונים ומשונים. התבגרות: שיער אדום. רדיפות. דיבוק מיני מציק. לוחם חירות.

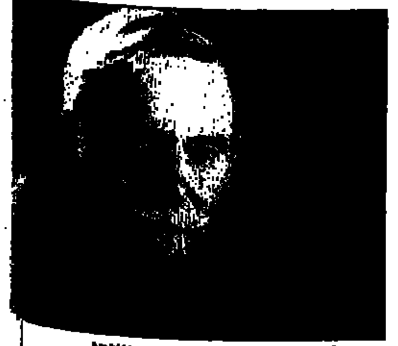

ז'אק לנצמן. השיער האפור, ואולי הגיג'י נשאר.

בגרותו: שיער פחות אדום. דיבוק מיני בנסיגה. צייר באקֶל דה פארי. מייסר חוג ז'ואיר. מסע סביב העולם. אומללות וקסם. פועל במכרה נחושת בצ'ילי, קלפן מקצועי, מבריח, עורך־בית, נהג משאית, סייר, לוחם בחברה. כותב רומאנים. כותב ביקורת ספרותית בלֶטר פרנסֶז. מייסד כתב העת לואי.

הנה הגענו. לואי (הוא) מעניין במיוחד את גבר לעניין, בהיותו המקביל בעל הניחוח הצרפתי־אירופי לפלייבוי, כתב־עת לגברים. היום, כתבת לנצמן לניצה, השיער אפור, המיניות נורמלית, הוא לוחם בשליחי ביתדין ובטרדות כספיות, מטפל בארבעת ילדיו, ממשיך לכתוב, באחרונה חצה את המדבר הסיני. הריבוק ההרפתקני לא נסוג.

כמו אחיו, הוא רגיש לנושא השואה. הגיבור באחד מספריו הוא צעיר נוצרי הלומד בדרך קשה להזדהות דווקא עם צעיר יהודי נרדף. הראשון, שיצא בימים אלה בהוצאת מסדה, הוא אחד הראשונים בספריו, סיפורו של ילד יהודי, ג'ינג'י כמו המחבר, בתקופת הכיבוש הנאצי בצרפת. התקופה מתוארת מנקודת מבטו של הילד ולא קשה להניח שכלול בו גם מבטו הילדותי של לנצמן עצמו, שכפרוץ מלחמת העולם השניה היה בגיל 11.

עופר הילל

הוטרד מינית והתאבד
קולנוע

עובד בן 18 במפעל שוודי, היה נושא להטרדה מינית והשפלה בידי נשים מבוגרות. הדבר הביאו לידי התאבדות. הסיפור מופיע בדו"ח ששלח הסוציולוג השוודי היינץ לימאן לליגה לשוויון בין המינים. המחקר המתמקד בהטרדות מין מצד נשים במקומות עבודה ובא להוכיח כי ההטרדות המיניות הן תמיד כלפי המין השני, לאו דווקא כלפי נשים. תלוי בחלוקה המינית בין עובדי המפעל.

לימאן משחזר אחד המקרים: במפעל אחד, מאוייש ברוב נשי, מועסקים מספר בני 19-18 בהעמסת ארגזים על הסרט הנע. בין העובדות, רובן בנות 40–50 נהוגים לגלוג, הערות גסות ובדיחות על חשבון הצעירים, כישוריהם המיניים, תיפקודם הגברי ומידות אברם. הן נטפלו במיוחד לאחד מהם, הטילו ספק בזכרותו וביקשו "הוכחות". יום אחד דחפוהו לפינה, הפשיטו אותו והחלו למשש אותו, עד שקיבל זיקפה. הנשים ליגלגו למימדיו הזעירים של אברו. לא עבר זמן רב והנער המושפל שם קץ לחייו.

בסיכום מחקרו קובע הסוציולוג השוודי כי יש בכל־זאת הבדל משמעותי בהטרדות המיניות: גברים מעוניינים בסופו של דבר רק להגיע ליחסי מין עם הנשים שהם מטרידים; נשים מעוניינות להפגין שתלטנות, להתגרות בגבר ולערער את מעמדו.

אסתר אורלשטן
קופנהגן

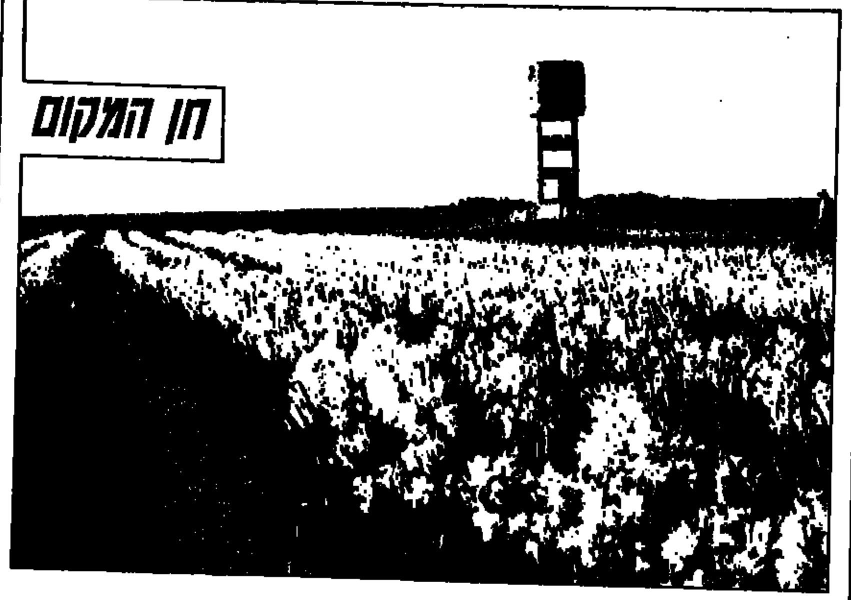

חן המקום
בארות יצחק הישנה

בארות יצחק הישנה – מגדל המים נקוב הפגזים של בארות־יצחק – הוא השריד היחיד אשר נותר מישוב פורח שנוסד ב־1943 על אדמת הקרן הקיימת לישראל והתקיים עד 1949, שנה בה נעזב ותושביו עברו לסביבות לוד, שם ייסדו את בארות־יצחק הישנה.

בסמוך לבארות־יצחק הישנה, ועל חלק מאדמותיה, עומד כיום קיבוץ נחל עוז. כסמל לעמידת הגבורה של אנשי בארות־יצחק במלחמת השחרור, שבה נפלו רבים ממגיני היישוב, הושאר מגדל המים בלב השדות הפורחים, עליו קבוע שלט עם שמות הנופלים. את האתר מטפחת הקרן הקיימת לישראל, בשיתוף עם אנשי בארות־יצחק.

כתב וצילם: ספקי

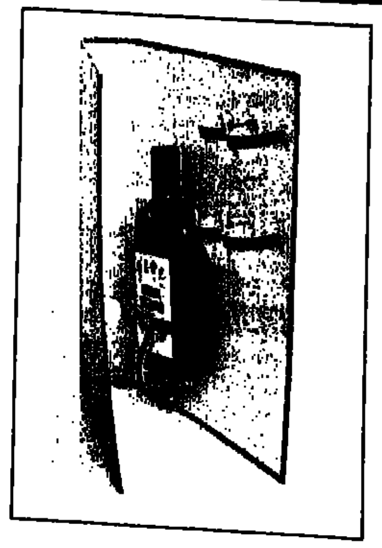

פיגמת עסקה מוצלחת? בא אורח למשרד וסִפֵּר שנולד לו בן בכור? ערב־חג ואתה רוצה להרים כוסית לחיים עם מישהו? יש פטנט, למי שאינו צריך או אינו רוצה בר שלם במשרדו. קלאסר שאינו משמש לתיוק מסמכים אלא לבקבוק וארבע כוסות. פיתוח מקורי של חנות "היוּא" בלב דיזנגוף, כשהמיני־בּאר סגור הוא נראה בדיוק כמו אחד הקלאסרים האמיתיים.

צילום: רוני קסטרו.

רבע לפני האהבה

בין המצוי לרצוי

זו שרציתי אני,
לא רצתה אותי.

את זו שרצתה אותי,
לא רציתי אני.

וכך,
חוסר הרצון להסתפק בפשרות
גורם לנו,
שאנו ממשיכים לחכות לרצוי
מאבדים את המצוי
וכל שנותר לנו הוא
לבַכּוֹת בלילות הארוכים
והקרים
את בדידותנו.

עמוס אטינגר

(זה השיר האחרון שאנו מפרסמים מתוך רבע לפני האהבה, ספר השירים הבא של עמוס אטינגר).

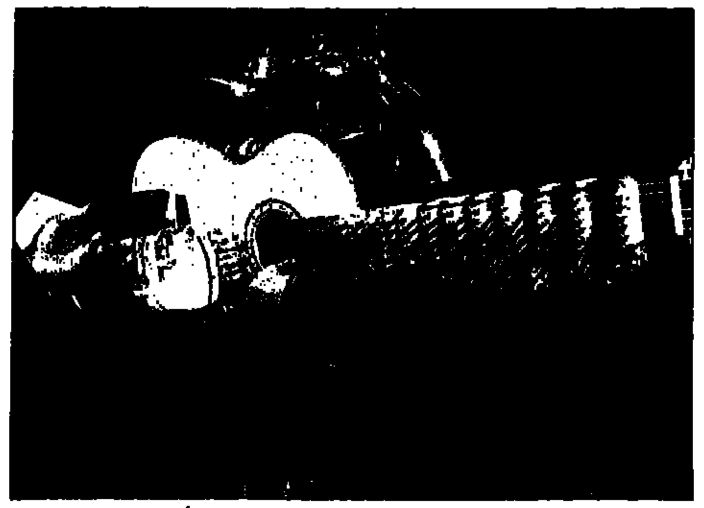

כמה משתכר גיטריסט־כוכב בשנה? בשנתיים? הרבה או לא צריך. יש תשובה. אמנם יקרה, אבל פלי גחמניות, תמיד בריאות, לעולם אינה מתעייפת. גיטרה שלא זקוקה לגיטריסט. כן, רובוט, ואם רובוט, יפאני, אלא מה. תשלובת מאיטו היפנית פיתחה גיטרה, היא מתוכננת לקלוט ולהשמיע כמות בלתי מוגבלת של מנגינות, עם אפשרות של ליווי כלים נוספים. לרובוט יש גם שם, ניני. יציר האלקטרוניקה, המדע והאמנות. כן, העיקר, מחירו 86 אלף דולר. שירות "גאמא"

רס"ב אלי שמש. שימו לב לסדר ולניקיון על השולחן במשרדו. צילום: גרי אברמוביץ'.

"ליל הגלשנים" החזיר לכותרות את נושאי המשמעת והחינוך לערכים. רס"ב אלי שמש, אולי רס"ר המשמעת המפורסם ביותר בצה"ל, לא נזקק לתזכורות מעין אלו: אצלו זה בדם. לא רק החיילים בבסיס זוכים ל"טיפולו" — גם הנעצים והמהדקים שעל שולחנו במשרד. אז למה הוא עוזב?

טל פרי

מהדקים — להסתדר בשלשות!

כשמישהו חדש היה מגיע לבסיס, היו אומרים לו: "רוצה לדעת מיהו באמת רס"ב שמש? לך אליו למשרד ותביט על השולחן שלו". לקראת ערב יחידתי אחד צילמו את השולחן, והקרינו את השיקופיות, כדי שגם מי שלא היה לו האומץ או שלא יצא לו לבדוק אישית, יוכל להאמין. השולחן, זה מה שתופס מיד את העין: הנעצים מסודרים בשלשות, בכלי פלסטי. הסיכות מונחות בערימה, כשכל הראשים בקו אחיד. המחורר, המהדק, השדכן – כולם בקו ישר כסרגל, מדוד לפי קצה השולחן. יש שיגידו שזו פנאטיות מופרזת, אחרים יאמרו: "לא, זה רס"ב שמש".

רס"ב (רב סמל בכיר) אלי שמש. רס"ר המשמעת בבית הספר למקצועות תעופה של חיל האוויר. אולי רס"ר המשמעת המפורסם ביותר בחיל. כל מי שעבר פעם קורס בבסיס, השתבץ ביחידתו ושכח מן־הסתם מהקורס. את רס"ב שמש רק מעטים שכחו. הם זוכרים אותו לא רק אחרי בית הספר – אלא גם הרבה אחרי תום השירות הצבאי.

כשאירועי "ליל הגלשנים" ודברי הרמטכ"ל מעלים שוב לכותרות את נושאי הערכים והמשמעת בצה"ל, אלי שמש הוא נושא טוב לכתבה. וישנו גם העיתוי: לאחר 11 שנים בבסיס, שמש מתכוון לעזוב. מחכים למחליף. מצפות לו עוד שתי שנות שירות בבסיס ת"א בדרום הארץ, ופרישה סופית. וכולם יודעים שבית הספר למקצועות תעופה בלי שמש, זה כבר לא יהיה אותו דבר. "אנשים עוד יתגעגעו אליו, גם אם יש כאלה שעכשיו שמחים שהוא עוזב עוד מעט". אומר מש"ק המשמעת הנוכחי בבסיס, בקביעה ודאית.

"זה מקצוע כפוי טובה. קשה לומר שאני לא נפגע כשאני קורא את השירים שכותבים עלי ועל המקצוע הצבאי שלי על הקיר בשירותים".

בן 38, מזל תאומים, נולד וגדל בשכונת מעונות־שרה בהרצליה. מנפץ במחי מבט את הדימוי של רס"ר ענק, שואג ומשופם. הוא דווקא נמוך־קומה, צנום ומגולח למשעי. גם "בפעולה" הוא מרים קול לעתים נדירות. מבט מקפיא אחד שלו, אומרים אלו שנכוו, די בו כדי לשתק גם את החייל הסרבן ביותר.

"לא הצבא עשה אותי כזה", הוא אומר. "אני עצמי לא יודע מהיכן האהבה הזו לסדר ומשמעת. זה בטח לא בא לי מהבית. אני זוכר את עצמי כזה עוד מהשכונה: הולך לבקר את החבר'ה בבגדים הכי מסודרים. גם באזרחי אני לא מסוגל ללכת מרושל, או עם חולצה בחוץ".

אלי שמש הצעיר ידע בבירור שהוא רוצה לשרת בקבע. בגיל 17 כבר היה מגוייס ("15.11.66", הוא מקפיד להזכיר את התאריך המדוייק) ומצא את עצמו בבית הספר לנ"מ (נגד מטוסים). שם, בנ"מ, החל לטפס בסולם. עובר את מלחמת ששת הימים, ההתשה, ויום הכיפורים.

"בדרגת רב סמל, אתה כבר בעצם האבא של החיילים בצוות שלך. אחראי למשמעת, לציוד, לסדר. אהבתי את השהיה בשטח. את רוב הפריסות עשינו בסיני. אני זוכר איך הייתי נוסע בג'יפ בין הסוללות עם ספר, שיספר את החיילים הלא מסודרים".

ראיון במפקדת החיל מביא אותו לראשונה לבית הספר למקצועות תעופה. בשיחה עם מפקד הבסיס הוא שומע סיפורים על חניכים קשים, מלחמות בין קורסים, בעיות משמעת חריפות, קלפים, הימורים, סמים, מה לא. שמש מקבל על עצמו את תפקיד רס"ר בית הספר, מתחיל בהחדרת משמעת אינטנסיווית. היו בעיות. ועוד איך. את רוב הבעיות עשו לו חניכי הקורס לעברית בסיסית (שבינתיים כבר הופסק בבסיס): "זה היה כמו במערב הפרוע", הוא נזכר. "בקשתי שמספר הטלפון שלי בבית יהיה חסוי, בגלל איומים שהייתי מקבל. חניכי הקורס לא בדיוק אהבו שיגידו להם מה לעשות. הייתי מסתובב עם נשק אישי, עושה ביקורות בשעות הכי מטורפות בלילה". לא האמינו שיחזיק מעמד: "אמרו שזה עניין של שבועות, עם החבר'ה האלה. או שאני אשבר, או שהמשמעת תשבר". אבל מי שהשתנה היו דווקא החניכים. ומאז, למעשה, החלה האגדה.

יש לו גם סמל מסחרי משלו. לא, לא שפם – אלא הנעליים. מחצית מסיפורי האגדות עליו קשורים איכשהו בנעלים המבריקות להפליא. אמרו שהוא מורח אותם בלכה, שהוא משתמש בבד מיוחד

העבידו אותו בבוץ, הזמינו אותו לצעדות בגבעות, שיחקו איתו כדורגל ומה לא – אך הנעליים נשארו מבריקות כשהיו.

מחו"ל כדי להעניק להן את הברק, שהוא מערבב שמן מכונות במשחת־הנעליים. עשרות פעמים הזמינו אותו לתחרות בצחצוח נעליים. ניסו לעשות לו מארבי־צחצות, לראות מה הסוד מאחורי הברק, עד היום לא הצליחו. העבירו אותו בבוץ, הזמינו אותו לצעדות בגבעות, שיחקו איתו כדורגל – והנעליים נשארו מבריקות כשהיו. מספרים שפעם, בטיול יחידתי, בקשו ממנו שיניח רגל ליד הנהג, כדי שזה יראה בה את הדרך, במקום בראי. שמש, מצידו, טוען שאין שום סוד: הוא משתמש במשחה שחורה פשוטה שהוא קונה בשוק הבדואי ב־2.5 ש"ח, וכמה יריקות קלות על הנעל בזמן הצחצוח עושות את כל ההבדל. "אני יכול לא לאכול, לא לשתות, אבל לא יכול בלי צחצוח נעליים", הוא אומר.

בבית, אגב, זה הוא שמטפל במדים. לא סומך על אף אחד, רק על עצמו. רק הוא יודע לגהץ אותם כך שייראו כאילו עברו חודשיים על מיסדר, כל כפתור מְתפקד וכל דש מצדיע.

מאחורי כל הקוריוזים, הוא יודע שהוא בחר בנתיב קשה ושוחק, ושהוא נמצא למעשה במקצוע מאד כפוי טובה. אלמלא האופי הבלתי־מתפשר שלו, ספק אם היה מחזיק מעמד במקצוע זמן רב כל כך. "רק לפני כמה שבועות תפסתי עריק שניסה לברוח. רצתי אחריו, הבאתי אותו למעצר, לא לפני שספגתי נשיכה בזרוע ובעיטה בפנים ששיסעה לי לסת וקרעה לי את כל המדים. כן, זה מקצוע כפוי טובה. קשה לומר שאני לא נפגע כשאני קורא את השירים שכותבים עלי ועל המקצוע הצבאי שלי על הקיר בשירותים. אני מנסה לחנך חיילים לערכים, וערכים הם הכל בעיני. המון אנשים הודו לי במשך השנים על מהמשמעת שהחדרתי בהם, על התועלת שהפיקו ממשמעת זו. זה מה שנתן לי כוח להמשיך".

לפני ארבע שנים עקר עם משפחתו (אשה, שלושה ילדים) מרחובות לערד. בנו היה חולה אסטמה, והרופאים אמרו שדרוש לו אוויר נקי. מאז קם שמש כל בוקר לפני עלות השחר, נוסע לבסיס, וחוזר בערב. אז למה, בעצם, הוא עוזב את הג'ובז למה לא להמשיך הלאה, או לפחות למשוך את השנתיים עד הפנסיה בבסיס ש"עשה

"אני זוכר איך הייתי נוסע בג'יפ בין הסוללות עם ספר, שיספר את החיילים הלא מסודרים".

אותו"ז יש לו סידרה של תשובות. "כי יש לי גם התחייבויות למשפחה", למשל. או: "כי הגעתי כבר לדרגת רס"ב". או "כי קבעתי סטנדרטים, וכשאתה מגיע לסטנדרטים כל כך גבוהים של משמעת – אתה חייב לעבוד קשה מאד כדי לשמור עליהם, שלא יגידו 'מה קרה לשמש?' וזה שוחק. החיילים מנסים כל הזמן לתפוס אותי בפישול, אבל אני לא אתן לזה לקרות". אבל עד שהוא יעזוב, החיילים שרואים אותו מרחוק עוברים למדרכה השניה, או בודקים בבהלה כל פרט בהופעתם.

כיצד הוא רואה בדמיונו את העולם שמעבר למדים המסודרים ולנעצים בשלשות?

"מה אעשה אחרי הצבא? אין לי מושג. אחשוב על זה. אולי אנסה להשתנות, אולי לא אצליח. אחרי 21 שנה בצבא, הסדר והמשמעת טבועים בי עמוק מדיי". קשה להניח שישתנה, בייחוד כשמבחינים בצער בקולו כשהוא מספר על משפט שאמר לו לאחרונה מילואימניק בבסיס: "אתה רס"ר מודל 48'. כבר לא מייצרים כמוך".

Black & Decker
בלאק אנד דקר
היצרן הגדול בעולם לכלי עבודה חשמליים
נציגים בישראל: מאור הרדוור בע"מ
ניתן לרכוש ישירות במחסן המכירות הארצי
חולון - רח' הסדנה 26 איזור התעשיה, טל. 03-807711
ימי הפתיחה: בימים ראשון עד חמישי בשעות 08.00-17.00

טלפן והזמן

6-8 תשלומים חודשיים בשקלים!
למשלמים בתשלום אחד-15% הנחה
התשלום הראשון ב-2.3.88

937 השואב הזולל!
טואב האבק שכבש את אירופה ואת ארה"ב! השואב האישי בעבודות הבית. שואב אבק על מטען חשמלי ללא חוט חשמל! קל, קומפקטי, נוח ומתאים לכל הפינות בבית.
מחיר מבצע 20x6 ש"ח

SR-300
משור עגול "7/1/4 עם להב וידיה W1020, בורר כפול. יכולת ניסור של עד 7 ס"מ עובי עץ וכן יכולת הרכבת דסקית מיוחדות לחתוך ברזל ואבן!
מחיר מבצע 70x6 ש"ח

9510/9520
שואב האבק הטוב והיעיל ביותר לרכבות, כולל מברשת לריפוד ומנקה פינות מיוחד מופעל ע"י חיבור לשקע המצית במכונית
מחיר מבצע 18x6 ש"ח

D-162
מקדחה 13 מ"מ רוטטת (פטיש), 2 מהירויות, W550 בורר כפול, מתאימה לכל האביזרים!!!
מחיר מבצע 40x6 ש"ח

H-551
מקדחה 10 מ"מ רוטטת W350 לעבודות כלליות. בורר כפול, ידית אחיזה הנתנת לשינוי של 360° והמאפשרת יצוב ואיזון מקסימלי תחת עומס, עיצוב מרשים!
מחיר מבצע 23x6 ש"ח

H-501
מקדחה רוטטת (פטיש) 10 מ"מ, מהירות אחת 3000 סל"ד, הספק W330 בורר כפול.
מחיר מבצע 20x6 ש"ח

DW-1251
משור זרוע מגול 40 ס"מ (1 כח) לעבודה מאומצת ביותר! 2800 סל"ד ברקה, 380 מ"מ חיתוך בזווית של 45°, 280-1,90 מ"מ בזווית של 45°! אפשרויות וביצועים בלתי מוגבלים! תוצרת דיוולט הטוב והנמכר בעולם!!!
מחיר מבצע 350x8 ש"ח

P-32-02
משור גירונג "14 עם דיסקית לחתוך ברזל לעבודה מאומצת ביותר! W2000. מלחציים עם שחרור וסגירה מהירה, זוויתן לחתוך בזוויות, שולחן וסטנד מאסיבים ביותר המאפשרים דיוק מקסימלי, שרשרת לבטיחות חסות אלקטרוני מנוע לניצול כל הכח!!!
מחיר מבצע 115x8 ש"ח

DN538 S
חטוב מסוגר! חדשו המשור של שנות ה-2000! משור אנכי מתכוונן (עם הגה) בעל ביצועים מעולים עם הגה עליון המכוון את המשור בכיוונים הרצויים לחיתוך ללא צורך לחוז את המשור! מתאים לכל סוגי החומר: עץ, מתכת, פלסטיק.
מחיר מבצע 50x6 ש"ח

DN-330
משור סרט קומפקטי אפשרויות ניסור מגוונות לבחירתך. שולחן ניסור בגודל 310X360 מ"מ הניתן להטיה עד 45°. מהירות 150 מ' לדקה.
מחיר מבצע 115x8 ש"ח

P-59-21
הזוכה בעולם! משחזת זוית "9 W1800, לעבודה מאומצת ביותר. מתאימה לחיתוך אבן, מתכת וכן להשחזה ולליטוש שיש ומוזאיקה. כלי ללא מתחרים. המשחזת היחידה בעולם עם בולם זעזועים.
מחיר מבצע 70x6 ש"ח

P-80-18
"הפטישון" בעל התכונות הבאות: "יכולת קידוח מרחומה בבטון עד 20 מ"מ. "דו־כיווני "אלקטרוני" "אפשרות להתקנת איזמל שפיץ ותפסנית "מרחום בביצועיו" "מרשים באיכותו"!!
מחיר מבצע 80x6 ש"ח

BD 170
מלטשת תגמיר (רוטטת) 20,000 רעידות בדקה. הספק W135, רוחב משטח 93X195 מ"מ. בורר כפול. מתאים לכל סוגי החומר: עץ, קיר, מתכת ועוד.
מחיר מבצע 30x6 ש"ח

DN-402
משור עצים חשמלי "12 בורר כפול, W1300. מתאים במיוחד לכריתת עצים להסקה ולגנן הנוטה, קל, נוח ובטוח בתפעול.
מחיר מבצע 80x6 ש"ח

DN-418
מהדק סיכות וזורה מסמרים חשמלי, אלקטרוני W1800 (!!) קלאץ', מתאים לסיכות עד 14 מ"מ. בורר כפול, היחיד בעולם שמשמש גם לסיכות וגם למסמרים. קל, קומפקטי, נוח להפעיל.
מחיר מבצע 60x6 ש"ח

P 80-38
פטיש חציבה דופק ומסתובב, לעבודה מאומצת ביותר. יכולת קדוח של 38 מ"מ בבטון. קל, קומפקטי, ביצועים מרשימים ומדהימים. הספק W760.
מחיר מבצע 375x8 ש"ח

R4
מכסחת דשא חשמלית. בורר כפול, הספק W400. הגלגלים ניתנים לכוונון לפי גובה הדשא. קוטר חיתוך הסכין "12.
שי חינם 15 מטר כבל מאריך
מחיר מבצע 70x6 ש"ח

BD 66
מכרסם (רוטר) נגרים W500, בורר כפול. קל, קומפקטי ונוח לעבודה. כולל: מוביל, סכין וצריח.
מחיר מבצע 50x6 ש"ח

GS400
גוזם גדר־חי (מזמרה חשמלית) בידוד כפול, אורך הלהב "16, הספק W400. מעצור מיוחד לבטיחות. קל, קומפקטי ונוח להפעל.
מחיר מבצע 65x6 ש"ח

C410R
מקדחה/מברג נטענת על סוללות 10 מ"מ מהירות אחת. ודו־כיוונית
מחיר מבצע 40x6 ש"ח

מחיר מוצרים נוספים ב-6-8 תשלומים

כלים לבית, שואבי אבק וכלים לגינה

937	שואב אבק נטען כולל מטען	20x6	ש"ח
936	שואב אבק נטען זכן מעלה כפול + אביזרים	26x6	ש"ח
9510/9520	שואב אבק למכונית כולל אביזרים	18x6	ש"ח
8926	00 מכיל=מברשת, מנקה פינות ופילטר לשואבים	4x6	ש"ח
H551	מקדחה רוטטת 10 מ"מ 350 ואט + ידית אחיזה צדדית	23x6	ש"ח
H554	מקדחה רוטטת 10 מ"מ ודו־כיוונית, 400 ואט	40x6	ש"ח
D162	מקדחה רוטטת 13 מ"מ 2 מהירויות, 550 ואט	40x6	ש"ח
C410R	מקדחה/מברג נטענת 10 מ"מ דו כיוונית	40x6	ש"ח
BD-170	מלטשת תגמיר רוחב משטח 93x195 מ"מ	30x6	ש"ח
DN538S	משור אנכי מתכוונן (עם הגה) 330 ואט	50x6	ש"ח
8102	מרסס צבע חשמלי לעבודות שונות	50x6	ש"ח
BD-227	משור עגול "6/4, 860 ואט	60x6	ש"ח
BD-88	מכרסם נגרים + מוביל וצריח, 500 ואט	50x6	ש"ח
BD-1600	אקדח חום חשמלי להורדת צבע	40x6	ש"ח
WM536	שולחן עבודה מתקפל לעבודות מגוונות	75x6	ש"ח
D984/D2712	אביזר משור עגול להרכבה על מקדחה	15x6	ש"ח
D986	אביזר משור אנכי להרכבה על מקדחה	20x6	ש"ח
D2704	אביזר מלטשת תגמיר להרכבה על מקדחה	12x6	ש"ח
D2000/D2002	כן אנכי (סטנד) למקדחה	25x6	ש"ח
D939	אביזר מלחציים להרכבה על כן למקדחה	8x6	ש"ח
R4	מכסחת דשא חשמלית 400 ואט	70x6	ש"ח
T1	מכסחת חשמלית־דוחפת, 800 ואט	85x6	ש"ח
GS400	גוזם גדר חי־מזמרה, אורך הלהב "16	65x6	ש"ח
D808	גוזם שוליים לפינות ולקצוות חוט עם חוט ניילון	40x6	ש"ח
DN402	משור שרשרת חשמלי "12, 1300 ואט	80x6	ש"ח

כלים לבעלי מלאכה ותעשיה

P59-21	משחזת זוית "9 לעבודה מאומצת ביותר 1800 ואט	70x6	ש"ח
P56-02	משחזת/מלטשת זוית "5 לעבודה מאומצת 950 ואט	60x6	ש"ח
13ML2P	מקדחה רוטטת 13 מ"מ 2 מהירויות, 820 ואט	60x6	ש"ח
P28-21	מקדחה רוטטת 13 מ"מ ידית ארוכה 720 ואט	70x6	ש"ח
P85-20K	מקדחה/מברג נטענת 10 מ"מ ודו־כיוונית	80x6	ש"ח
P80-18	פטישון אלקטרוני ודו־כיווני, 600 ואט	80x6	ש"ח
P63-03	מלטשת תגמיר לעבודה מאומצת	60x6	ש"ח
P63-07	מלטשת אקסצנטרית למתחים 2 מהירויות, 400 ואט	75x6	ש"ח
LEM/LUM	מלטשת/מליטר זוית למתחים לעבודה מאומצת	100x6	ש"ח
SR500E	מלטשת סרט "3 אלקטרוני + מיכל אוסף 1000 ואט	80x6	ש"ח
MH980	מלטשת סרט "4, 100 מ"מ + מיכל אוסף	100x6	ש"ח
BD-760	מקצוע חשמלי לעבודה מאומצת	80x6	ש"ח
P73-03/ES0702	מברג חשמלי ודו־כיווני 10 מהלכים לעבודה מאומצת	100x6	ש"ח
DN418	אקדח סיכות ומסמרים חשמלי אלקטרוני, 1800 ואט	60x6	ש"ח
MOF96	מכרסם נגרים + מוביל וצריח 600 ואט	80x6	ש"ח
MOF177	מכרסם נגרים + מוביל וצריח 1800 ואט	115x6	ש"ח
SR300	משור עגול "7/1/4 כולל להב וידיה, 1000 ואט	70x6	ש"ח
P59-02	משור עגול "9/4 לעבודה מאומצת ביותר, 1800 ואט	100x6	ש"ח
ZN-1350	שולחן למשור עגול	60x6	ש"ח
SR210PE	משור אנכי אלקטרוני, 550 ואט	80x6	ש"ח
P84-01	מספריים לחיתוך פח ופלדה עד 3.5 מ"מ	115x8	ש"ח
P80-38	פטיש חציבה דופק ומסתובב עד 38 מ"מ, 760 ואט	375x8	ש"ח
P32-02	משור גירונג "14 לחיתוך ברזל, 2000 ואט	115x8	ש"ח
DW1251	משור זרוע מגול 40 ס"מ 1 כח תוצרת דיוולט	350x8	ש"ח
DW1763	משור זרוע מגול 60 ס"מ 3 כח תוצרת דיוולט	600x8	ש"ח
DN330	משור סרט 310x360 מ"מ + מוביל זוית	115x8	ש"ח
DW260	משור גירונג 260 מ"מ לעץ ופלסטיק תוצרת דיוולט	115x8	ש"ח
S00180	מכשיר להשחזת סכינים	1290x8	ש"ח

אספקה מיידית - דמי אריזה ומשלוח על חשבוננו! טלפון: 03-807711

למחזיקי כרטיסי ויזה וישראכרט
הזמנות ישירות בטלפון: 03-807711
(לרשותכם 20 קווים)
(דמי אריזה ומשלוח על חשבוננו!)

אלפא גרף

השגריר היספאני (באמצע, בחליפה) במסיבת יום השישי.

שתי גדות לירקון

רמת־אביב, יום שישי, 3.30 אחה"צ, פאב־מסעדה "אביבית". השולחנות עמוסים בכוסות בירה, חומוס עם צנוברים, סלטים ובשר גריל. מחזה חוזר על עצמו, עם אותם השחקנים. חוזה תגר, רובו יוצאי אצ"ל, יוצאים קבוע, מפגש שבועי. בארבע כל השולחנות תפוסים. רעש, דיבורים, לחיצות ידיים, חיבוקים. מישהו סוגר את וילונות הקטיפה האדומים, משאיר רק פתח צר למאחרים. ההצגה עומדת להתחיל.

ביבי נתניהו

הזמר אלי קניאל מחמם את האווירה, אלי שיטרית, המלך הבלתי מוכתר של החבורה, מנצח על המקהלה העליזה. הוא מסביר: "חלק מהחברים נפגשים כבר כך שלושים שנה. כמעט כל יום שישי. נפגשים לאכול, לשתות בירה ולשיר שירי שבת וארץ־ישראל. אלי קניאל, מכיר היטב את הקהל הנוסטלגי שלו, מביא אותם להסתדר בטור ארוך, שרוקד כנחש סביב השולחנות ושר "שכשנבוא".

ומה זה? בתוך ההמולה, איש נמוך עם עיניים מלוכסנות לומר את הצעירים ורוקד כמו היה יוצא אצ"ל מבטן ומלידה. – מי אדוני? הוא שולף כרטיס ביקור: קוואישי מטסומוטו, שגריר יפן בישראל. קניאל מציג לרוקדים את האורח, מתנצל שאינו יודע אף שיר ביפנית, אבל מוכן לשיר לכבודו שיר באידיש. כשהאורח מקבל בשמחה את ההצעה, שר קניאל TOMBEZ LA NEIGE, בצרפתית.

יובל מאורי, שהתגייס לאצ"ל בגיל 14, מסביר שלמפגשים אין אופי פוליטי רק חברים טובים שאוהבים להיפגש ולשיר. המשותף בינינו הוא האצ"ל, אבל יש כאן גם חברים שהיו בפלמ"ח וחברים שהצטרפו במשך השנים". כך צבי כפרון, בעבר נשיא רוטרי, ויו"ר קרן הידידות ישראל־יפן. עכשיו ברור הקשר היפני. צבי: "אני בא הנה במקום ללכת לבית כנסת". לא נראה מודאג ממה שיגידו על זה הדתיים מהקואליציה. שולח מולך לבית סלונים, ממקורבי מנחם בגין, מספרת כי משנה לשנה המשפחה גדלה. באים גם בנים ונכדים. "בשעות האלה אנחנו רחוקים מפוליטיקה, וכמו ששמעת אותנו שרים, כל העולם כלו גשר צר מאוד", היא אומרת.

חיים שיף, המלונאי: "כל החבורה הזאת, כמו שאתה רואה אותם, היו מוכנים לעלות לגרדום כמו דב גרונר ואחרים ולהגיד 'טוב למות בעד ארצנו' בלי לבקש חנינה מהאנגלים. יש לך פה נידונים למוות, פורצי כלא עכו, בחורים שעשו למען הקמת המדינה".

באותו יום שישי, לקראת המשתחצי, הגיע אורח שאינו יכול להגיע מדי שבוע: בנימין (ביבי) נתניהו, שגריר ישראל באו"ם. חיבוקים, לחיצות ידיים נרגשות והוא מתיישב אצל "שולחן הוותיקים", עם אברהם אפל, מכי סמואל, יוסקה נחמיאס ואחרים. ביבי: "הקשר שלי לאנשים האלה פרמננטי. זה עניין משפחתי. אני תמיד מגיע למפגשים האלה כשאני בארץ".

שש וחצי, נחש הרוקדים עדיין נע במרץ לצלילי "ויגגרלה". קניאל מחליף את סוף השיר ל"צ'יצ'ולינה". האצ"ל מתערכן.

איתן לוין

(המשך מעמוד 5)

נוספת שכיום יש למפלגת העבודה רק 38 מנדטים. לאן אתם רוצים להגיע?" הוא שואל את מכותביו, בהם השרים בר־לב, שחל, יעקבי, צור ונחמקין והח"כים ליבאי, מנחם הכהן, מוטה גור, דיניץ, קיסר ודב בן־מאיר.

במפלגה מתייחסים בביטול לאזהרותיו, כי אצלם חדל מזמן להיחשב מומחה בחירות. טוענים כי המסע רווי המשטמה שהוא מנהל נובע ממניעים לא־טהורים, תביעות כספיות ממפלגת העבודה עבור שירותי בחירות שלטענתו סיפק בעבר למפלגה. לטענת המפלגה, דבר לא מגיע לו.

נשי הסגל הדיפלומטי ראו פן אחר של יחסי יהודים וערבים בישראל. הן ביקרו, בראשן טוליק פליינהרד, אשת השגריר האוסטרי, במעון ערבי־יהודי של נעמת ביפו. ארחה והסבירה, מזכירת הארגון בתל־אביב, עדה רבון. צילום: ישראל סאו.

מתגעגע לפאריס

אי אפשר היה להתעלם מנוכחותו של הצייר בני זילברמן בתערוכת דמות־דיוקן שהוצגה בגלריה שלוש. הציור, כמו מתפרץ מהקיר, משוך בחריצות בצבעים דינאמיים, המציגים גם אופיו של הצייר, מה שמביא אותנו גם אל הסטודיו שלו, תתולים מכל הסוגים וכלב קטן שומר עליהם. כמיהתו לנדודים אינה יודעת כמעט גבולות, שהייה בקוטב הצפוני, ארבע שנות לימוד באקדמיה לאמנות "בוזאר" שבפאריס. עם מאגר עצום של ציורים הוא יורד הרחק הרחוק ללוחות הזהב של גאהב, מצייר ופותח בית־קפה לתקופה של נה. חוזר לתל־אביב, מלמד תורת הצבע ב"אבני" ובבתי־ספר אחרים, מציג לסירוגין בתערוכות. כיום, בן 33, מתגעגע שוב לפאריס, אך עוד לפני כן – מתכנן תערוכה נוספת בחודש מארס.

בני זילברמן

טוס ללונדון עם צבי־בורגר
מבצע פרסים ענק! גרד וזכה
הפרס הגדול – טיסה הלוך ושוב ללונדון
בכל יום מגרילים טיסות בשמי הארץ, הולצות צ'יפ בורגר ועוד
נגבה 47 ר"ג, טל. 03-5740370. מרכז מסחרי יבנה 08-430159.
כשר

ריכזה: מעינה שנהד

יש שינוי באור גומה

שאלה: ניתוח הערמונית שעבר עזר וייצמן העלה לכותרות את אחת מבעיות הבריאות חיותר שכיחות שהגבר צריך להתמודד איתן, במוקדם או במאוחר. לעתים, יש צורך לעבור את הניתוח בגיל די צעיר, יחסית. אני חושש שזה גם המקרה שלי וברצוני לדעת, האם ניתוח כזה פוגע בכושר המיני.

■ תשובה: ברוב הגדול של ניתוחי כריתת הערמונית (כ־95 אחוזים מהמקרים), יש שינוי משמעותי באופן האורגזמות. לא מתרחשת עוד פליטת זרע "קדמית", כמו שהיתה קודם, אלא הזרע נפלט "אחורנית", לתוך שלפוחית השתן. בהכנת החולה לניתוח, חובה לתת לו את המידע הזה, כדי שיידע למה לצפות. אחרת, חוסר הפליטה הנראית לעין יכולה להכניס אותו לטראומה רצינית, עד כדי אין־אונות על רקע נפשי.

יש שיעור לא גדול של גברים, שתיפקודם המיני נפגע כתוצאה מהניתוח ומפגיעה בעצבים הקשורים בזיקפה. גברים אחרים, שהיו להם קשיים בזיקפה לפני הניתוח, חייבים לדעת שכריתת הערמונית אינה משפרת את התיפקוד. יש לציין שניתן לסייע ברוב המקרים של אימפוטנציה, בעזרת זריקות, מכשירי־עזר ופרותזות.

אם הניתוח נעשה בגיל צעיר יחסית (יש מקרים, נדירים אומנם, של ערמונית מוגדלת כבר בגיל 40), מתעוררת גם בעיה של פוריות. ישנן דרכים "לאסוף" את הזרע משלפוחית השתן, ולהשתמש בו להזרעה מלאכותית, לצורך השגת ההריון.

ד"ר צבי צוקרמן
סקסולוג, בית בילינסון.

"יום הסיום"

■ שאלה: אנחנו נשואים 12 שנה, ובכל פעם יש לי אותה בעיה ביום הולדתה של אשתי. בהתחלה הייתי קונה מתנות, אך היא לא לבשה שום בגד שהבאתי לה, לא ענדה שום תכשיט והעציצים שקניתי לבית שוכבים ביבוריעם. הצעתי לה שתקנה לבד את המתנה ואני אתן את הכסף, אך היא מסרבת. הצעתי שנקנה יחד, אך היא רוצה שאפתיע אותה. כל שנה, יום הולדתה הופך לסיוט. מה לעשות?

■ תשובה: יש כלל גדול האומר כי הסיבה המוצהרת לקונפליקט איננה לעולם הסיבה האמיתית. סיכסוכים שחוזרים על עצמם הם חלק ממערכת יחסים שלימה, שהסיבה האמיתית שגרמה להם איננה מתנת יום־ההולדת, או הרחת הכלים, או דברים דומים, אלא תחושתו של האדם שלא מתחשבים בו, שהוא חסר ערך בעיני בן־הזוג. ככל שהקונפליקט מתפתח, שני הצדדים חשים אותה תחושה: כל אחד מרגיש שהוא נותן את המכסימום ומקבל את המינימום.

לכן, כדאי ליזום שיחה גלוייה, מתוך עידוד וקבלה, ולברר מה הסיבה האמיתית להתנהגותה של אשתך ומדוע היא מתעקשת על דרך מסויימת של מתנת יום ההולדת. אתה עשוי לגלות הרבה דברים שאולי לא חשבת עליהם.

תלמה בר־אב
פסיכולוגית, מכון "אדלר".

דמי מפתח

■ שאלה: אשתי ואני מתגוררים בדירה ששכרתי בדמי־מפתח עוד לפני נישואינו, לכן הדירה רשומה רק על שמי. כן, אנו מנהלים חנות שגם היא בשכירות מוגנת ובעל הבית מתנגד שארשום גם אותה בחוזה השכירות. ברצוני לדעת האם במקרה מותי, תירש אשתי את הזכות על הדירה והחנות.

■ תשובה: נבהיר קודם כי מה שמייחד את הדיירות המוגנת הוא האיסור לפנות את הדייר, וכאשר הוא עוזב, הוא זכאי להעביר את הזכות כנגד דמי מפתח. ולעצם העניין: חוק הגנת הדייר מבדיל בין זכות ירושה של דיירות מוגנת בדירת מגורים, לבין הזכות על בית־עסק. במקרה הראשון, מוענקת הזכות לבן זוגו של הדייר, ואם אין כזה – לילדיו או לקרוביו האחרים, לפי סדר זה, בתנאי שגרו עם הדייר בעל הזכות, לפחות שישה חודשים לפני פטירתו.

חובה על הילדים או על קרוביו האחרים להוכיח שלא היתה להם דירת מגורים אחרת בזמן פטירת בעל הזכות. על בן הזוג לא חלה חובה כזאת.

במקרה של בית עסק, זכות הירושה שמורה לבן הזוג, בתנאי שהתגורר יחד איתו לפחות שישה חודשים לפני פטירת בעל הזכות. באין בן־זוג, זכאים הילדים להיות דיירים במקומו של המנוח, ובאין ילדים – יתר יורשיו, בתנאי שעבדו עם המנוח לפחות שישה חודשים לפני הפטירה.

נחמן הורנשטיין
משפטן

מי צריך פדיקוריסט ?

כואב לי ברגל

לעלות על פיג'אמה בתירוץ של מיגרנה, נחשב ל־in. כאב־ראש כבר יצא מן המחלקה המפוררת של שושנת־הבריאות ונכנס למחלקת יחסי־הציבור. הטיעון, ברוב המקרים, מסר חברתי. אם נגיד אני מצלצלת למשהו/הי במטרה ליפול עליו/ה לכוס קפה, והוא/יא אומרים: "יש לי מיגרנה", כאילו אמרו: "שקי לי, אל תבואי, ניג". ובכלל – לומר היום כאב־ראש, מראה היום גם על קורטוב של אינטילגנציה. לפריח'ים, למשל, מקסימום כואבת הבטן. מחומוס או מאבטית.

נגמר הפרולוג ועכשיו לגוף. עד לזמן האחרון היה איסור מוחלט מטעם הטאבו החברתי לומר: "כואב לי בכפות הרגליים". הזמירות הנוקבות הללו היו תמיד תחת מונופול של נשים בהריון, גברות מזדקנות, או של גברים אחרי הקילה (הרניה) או הפרוסטאטה.

סוף סוף הגיע הזמן להניח את הקלפים על השולחן. כן, רובנו סובלים מכאבים, גדולים או קטנים, בכפות הרגליים. אולי – ואולי דווקא – הצעירים והספורטאים שבינינו. בחלק הבסיסי של הגישטל המפואר שלנו, אין הבדל בין טפשים לחכמים, כי ברגליים חייבים להשתמש כולם. אם לא לצורך הליכה, לפחות ללחיצה על דוושת הדלק, או לישיבה במשך יום שלם לחוצים בנעליים.

הכאבים ובעיים לאו דווקא מסיבות אורטופדיות, אלא מעיוותים צפורניים, עיוותי עור, יבלות ופטרת. אגב, רק בלשון התנ"ך, המלה פטרת נופלת בדיוק על שאמפיניון והאסוציאציה, לא עלינו, איכס. יותר טוב לומר "אגזמה".

בארצות מערביות רואים כבר מזמן גברים מתוחזקים היטב, מטפלים דרך שיגרה בכפות רגליהם. רק בארץ נרתע, משום מה, מה שקורים אצלנו "המין החזק" מטיפול פדיקור, אולי משום שהוא ניתן אצלנו כשירות של חלון־אחורי במספרות לנשים ובסלוני־יופי לכלות. תהרגו אותי אם אני מבינה למה כלה צריכה טיפול פדיקור פונקט ביום של התרוצצות עם ההינומה על הראש.

באחרונה נפתח בצפון תל־אביב מכון לטיפול כולל בכף־הרגל. מי שנכנס לשם בפעם הראשונה – יוצא עם טעם של יופי ועוד. מתחילים בג'אקוזי חם וריחני לרגליים (ג'אקוזי כן; יפאניות – לא, אבל נמצאת שם גם רחולי, קוסמטיקאית שעוד נספר לכם על הטיפול שלה בגברים, כן גברים) ואחרי־כך

מתחת לסלע

מרבדים ורודים־סגולים על מצע ירוק, בכל מקום שיש קצת סלעים והרבה גשם. רקפות. לשטוף את העיניים, לצלם – ולא לקטוף.

אבינועם דנין ואריה יצחקי

אתרי הפריחה באיזור קיסריה.

אתרי פריחה באיזור מענית.

הרקפת נפוצה כל חלקי הארץ הגשומים. במספר מקומות העניין בה רב יותר מאשר במקומות אחרים. הרקפת גדלה לרוב בסדקי סלע ובכיסי קרקע שבסלעים, ועל כן רב העניין ברקפת הגדלה על קרקע חולית בסביבת קיסריה. הרקפת גדלה כאן בצל שיחים של רותם המדבר, שענפיו שבטיים ופרחיו לבנים, או בצל שיחי אלת המסטיק. באתרים אלה כמות הרקבובית מסייעת לרקפת לקבל את כמות המים הדרושה, למרות היובש היחסי של הקרקעות החוליות שאין בהן רקבובית.

הרקפות מופיעות בשני ריכוזים עיקריים: באיזור גבעות הכורכר ליד מלון קיסריה ובריכת־המים, בצל שיחי אלת המסטיק; ובאיזור שמורת שקע קיסרי – בחולות מיוצבים מצפון לצומת הכביש המוביל לפרדס־חנה, כאן גדלות הרקפות על טבעת של טחבי עלים הגדלים על הרקוביות של צמחי רותם וקנים.

לרקפת פקעת רב־שנתית המסייעת לה לעבור בתרדמה את עונת היובש. במקומות אחרים יש אוכלוסיות של רקפת הפורחת לפני צאת העלים, לפני הגשמים או זמן קצר אחרי רדת היורה.

אוכלוסיות של רקפות כאלה מצויות בהרי יהודה ובמדבר בנימין ושומרון. אתר כזה מצוי בנחל כסלון (ביער הקדושים, מול אשתאול): נוסעים עד רחבת "מערת הקדושים" ומשם עולים ברגל בנתיב שמשמאל המערה (עולים על גשר עץ) עד לצוקים. בסביבתם פורחות הרבה רקפות חסרות עלים. הוא הדין לגבי הרקפות הפורחות בין סלעי גבעת בית־הכרם הסמוכה להר הרצל. גם בצוקי גיא בן הינום ונחל קדרון בצידם הפונה צפונה פורחת הרקפת לפני הגשמים.

הרקפות שליד עין עוג'א שבוואדי עוג'א (נחל ייט"ב) מפתיעות בפריחתן על מדרונות מדבריים־למחצה. הן מצויות במפנה צפוני, בכיסי־קרקע שבסלעים הגדולים של המדרון.

מתי לטייל

אפשר למצוא רקפות פורחות מחודש נובמבר ועד חודש אפריל; האוכלוסיות שיש בהן פריחה ללא עלים מקדימות. במקומות שבהם היתה פריחה ללא עלים מוסיפות רקפות עם עלים לפרוח במהלך החורף והאביב.

★ הערה: הרקפות "חסרות העלים" של יער הקדושים ושל הנחלים המקבילים לנחל כסלון, פורחות יחד עם הנרקיסים הראשונים, כשלושה שבועות לאחר הגשם החזק הראשון היורד באיזור. זהו הריכוז המרשים ביותר של רקפות אלה.

אחד הריכוזים המרשימים ביותר של רקפות עם עלים מצוי ביער מענית. שם יש כבר גם פריחת כלניות מרשימה. ■

(מתוך הפרק "רקפת מצויה" ב"מדריך טיולי פרחים", הוצאת "כנה", מהדורת "ספרית מעריב". בספר מובא גם פירוט אתרים בסביבה של פריחת הרקפות).

תשבץ מספר 64

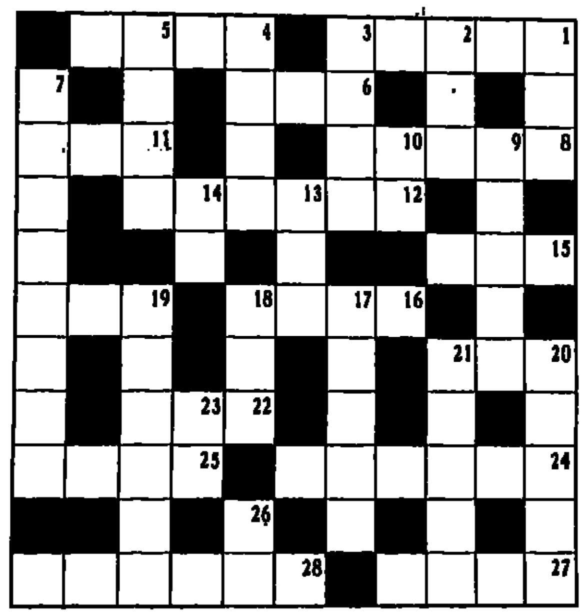

מאוזן:
1) מייסד דת הנפוצה בארצות אסיה המרכזית והדרומית; 4) מכשיר לכיבוי אש; 6) ממלחמות ישראל; 8) בירת יוגוסלוויה; 11) דיאלקט, בת־לשון; 12) טלפון; 15) נופש הקיץ; 16) תָּווך; 19) ממרח מתוק עשוי מפירות מבושלים; 20) נחש ענק; 22) השיער שעל השפה העליונה; 24) מקצוע; 25) עוגה שטוחה; 27) שן הפיל; 28) שניות, חזרה נוספת על אותו הדבר.

מאונך:
1) צינור באדמה למשיכת מים ממקום למקום 2) קפץ, ניתר; 3) אבן אדומה ויקרה ששימשה בימי קדם לקישוט שערי הארמונות; 4) "ויקו למשפט והנה * * * *" (ישעיה); 5) מטבע צרפתי; 7) זמר ישראלי; 9) כינוי ליחידה צבאית גדולה; 10) עני, אביון; 13) שיירי גחלים לוחשות; 14) יחידת מידה של הספק חשמלי; 17) מגינה מפני הגשם; 18) מיטת תינוק; 19) מכשיר להקלטת מוסיקה; 20) אבן קשה המצויה הרבה בארצנו; 21) תלונה; 23) בן־בקרו; 26) שן של מפתח.

אהרן כהן

פתרון תשבץ מס' 62

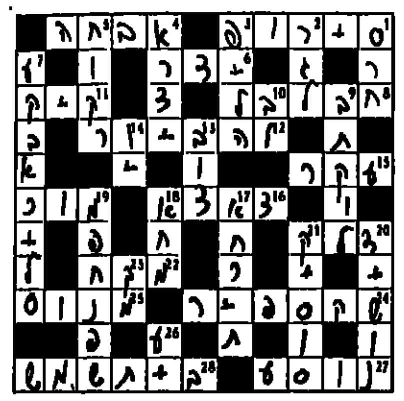

זכו בפרסים: ישעיהו מייולס, רמת־גן; יהודית אבני, כפר בלום; ד. ויצמן, עומר; ארנה וואלך, חיפה; כלהה ויורם בן־עמי, מגדל העמק; דוד עוגן, תל־אביב; ענת בר־און, מושב עצמון.

הערות: מעטפות שלא יצויין על גביהן מספר התשבץ – לא ישתתפו בהגרלה. בהגדרה 20 מאונך בתשבץ מס' 63 נכתב בטעות "עיף" במקום "עוף". עוד בטרם הספקנו לפרסם תיקון, למדנו כי הפותרים הבינו בעצמם שהפתרון – "נעמיות".

הפתרונות צריכים להגיע עד יום רביעי 10 בפברואר, עם ציון מספר התשבץ על המעטפה, אל: "תשבץ גבר לעניין" "מעריב", ת.ד. 20010, תל־אביב 61200. הפתרונות יתפרסמו בעוד שבועיים. בין הפותרים נכונה יוגרלו 5 תקליטים מתנת "הד־ארצי" ו־2 ספרים מתנת "ספרית מעריב".

מגם · מפעלי גומי מאוחדים בע"מ

מבצע הכרות לחגורת "מגם סופר־רקס"

בחודש פברואר 10% הנחה על כל סוגי חגורות הרכב של מגם

חברת מגם שמחה להכיר לך מוצר איכות חדש – חגורת רכב משוכנת "מגם סופר רקס". החגורה החדשה הינה פרי של שיתוף פעולה בינלאומי בין חברת מגם למפעל "דיקוי" האמריקאי. החגורה מתווספת למגוון מוצרי מגם, יצרנית חגורות הרכב היחידה בישראל.
חגורות מגם מיוצרות באיכות יצוא, תוך עמידה בסטנדרטים המחמירים ביותר, והן היחידות בארץ עם תו תקן של מכון התקנים.

דרוש מהמפיצים המורשים את חגורות מגם, מקבוצת כלל תעשיות.

לשבת במקום הנכון

CLUB בכורסא

הכורסא הנוחה לכל מטרה. אידיאלית לחדרי מגורים, לבתי מלון, לסטודיות, לחדרי המתנה למשרדים, ולאולמות ציבור.
במבחר עורות ובדים

ELMO
יבואני עורות מובחרים "ELMO" לריפוד רהיטים ויוקרה. ניתן להשיג בכל כמות. במבחר צבעים ופתחים.

שיווק והפצה הדסית בע"מ, טל' 341589, 5369071 -03

אוכל איטלקי אמיתי ב"מערכת"
בן־יהודה 252 ת"א 03-455377 • פתוח מ־12:00

בדרך לחרמון?

עוצרים בדברת!

מבצע חורף בפונדק דברת · סועדים*, נהנים וזוכים בכרטיסי הנחה לאתר החרמון

* מינימום 5 ש"ח לאדם.

צפון תקשורת

דן ארקין

קיבוץ מגידו נרתם לתיירות

בתקופה שבה החקלאות במשבר וגם מצב התעשיה בקיבוצים לא־מי־יודע־מה, הולך וגדל מספר הקיבוצים המחליטים לפתוח את בתיהם, מוסדותיהם ומיתקניהם לתיירים מן הארץ ומחו"ל, תוך ניצול העובדה שהקיבוץ הוא עדיין אחד מהמוסדות הייחודיים של ישראל. קיבוץ לא יראה התייר בשום מקום אחר בעולם.

קיבוץ צרעה הפך את התיירות לענף השווה בחשיבותו במשק למכון החליבה המשוכלל שלו ולמפעל לרהיטי משרד. עתה הצטרף גם קיבוץ מגידו לתיירנים. שם מבקשים לנצל את הקירבה (800 מטר בלבד) לתל־מגידו, אתר שבו מבקרים בכל שנה רבבות תיירים, כדי להזמינם לקיבוץ השכן ולהראות להם את צורת החיים הישראלית המיוחדת הזאת.

בשלב ראשון מציע מגידו מסלול הנמשך כמה שעות: ביקור במועדון החברים עם כיבוד, סיור סביב הקיבוץ וענפי המשק, ביקור ואפשרות רכישות בתערוכת התכשיטים של מגידו, ארוחת־צהרים בשרות עצמי בחדר האוכל של המשק.

יש כבר מחירון לקבוצות: ביקור במועדון יעלה 2 שקלים; סיור בקיבוץ – 4 שקלים; ארוחת צהרים בחדר האוכל –10 שקלים.

שיחזור מגידו. סיורים לתיירים. צילום: אלפרד ברנהים.

"הצליין מבקר בארץ הקודש אבל לא בישראל"

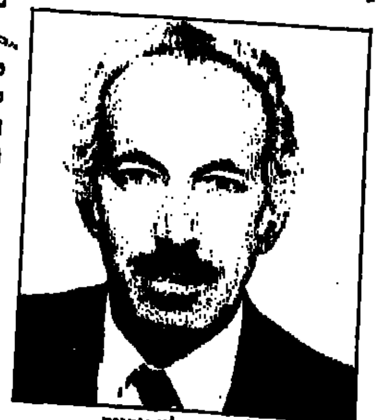

שמואל בר־אל. מכתב לאפיפיור.

הוד קדושתו מודע בוודאי לריגשי המרירות שהתעוררו בקרב מורי הדרך בישראל עקב אובדן מקור מחייתם, בגלל מדיניות הכנסיה הקתולית בשנים האחרונות – כתבו, ב־10 בדצמבר 87' ראשי אגודת מורי הדרך לתיירות בישראל לאפיפיור בוואתיקאן.

לא ידוע לנו אם אמנם מודע האפיפיור לאותם "ריגשי מרירות" בקרב מורי הדרך הישראליים, אולם הם הובעו יפה בכנס השנתי שקיים האיגוד בשבוע שעבר, וכו נשמעו קולות לפעול ביתר תקיפות נגד אותה "מדיניות של הכנסיה הקתולית", השוברת את מטה לחמם של המדריכים הישראליים.

הכוונה לאותן קבוצות צליינים קאתולים המבקרים בארץ ואינם נעזרים במדריכים הישראליים, אלא מסתפקים בכומר המביא אותם והוא מדריכם בשבילי ישראל. התוצאה, אומר יו"ר האיגוד שמואל בר אל: "כל עוד הכומר מסביר לצליינים במקומות הקדושים לנוצרים, ניחא. אבל הם נוסעים גם במגידו, בקיסריה, ביריחו, עוברים ליד קיבוצים ומושבים – ואף מלה על ישראל. היא כאילו איננה קיימת בשבילם. יש לנו עדויות על כמרים שהסבירו כך ביד ושם: 'מה שאתם רואים כאן קרה ליהודים מכיוון שצלבו את ישו'. יש גם הקלטות של כמרים שהשמיעו דברי בלע נגד מדינת ישראל והעם היהודי".

מדריכי התיירות נאבקים במשך שנים רבות כדי לאלץ כל קבוצת תיירים – כפי שמקובל בכל ארץ תיירות מתוקנת – להצמיד לכל אוטובוס מדריך תיירים ישראלי מקצועי. רמת מדריכי התיירות הישראליים נחשבת לאחת הגבוהות בעולם. האיגוד טוען שמשרדי החוץ, התיירות והדתות, חברו יחד במדיניות של שב־ואל־תעשה בענין זה "כדי לא להרגיז את הכנסיה הקתולית".

אגודת מורי הדרך עתרה לבג"צ, הפסידה, ומתכוננת לבקש דיון נוסף בפני הרכב של 5 שופטים. שמואל בר אל אומר שבארץ יש כיום 1,500 מורי דרך העובדים בפועל. בעלי רשיונות יש כ־4000. הוא מעריך שצבור מורי הדרך מפסיד בכל שנה כ־8,000 ימי עבודה בליווי קבוצות צליינים קתוליים הנשללים ממנו. פרט לכך, נגרם נזק כבד לתדמיתה של ישראל ולהסברה שלה בקרב מאמינים נוצרים מארצות רבות המבקרים בארץ הקודש – אבל למעשה אינם מבקרים במדינת ישראל.

בקצרה:

■ אם אתה צעיר עד גיל 27 או סטודנט עד גיל 35 ולא יותר, אחת הדרכים הזולות ביותר להגיע לארה"ב היא דרך מצרים, תוך חיסכון בתשלום מס נסיעות. חברת "סופר צ'ארטר" מציעה את החבילה הבאה: נוסעים לקהיר באוטובוס (25 דולר), לנים לילה אחד במלון בקאהיר (31 דולר) וממריאים למחרת בטיסות מיוחדות לצעירים של חברת תעופה אמריקנית גדולה במחיר 175 דולר בקו קאהיר – ניו־יורק (כיוון אחד).

■ חברת "ארקיע" מציעה לנופש הישראלי חבילת נופש מיוחדת לחורף – טיסה לאילת וחזרה ושהייה של שני לילות במלון אילתי במחיר המתחיל ב־199 שקל. ילדים עד גיל 12 זוכים בהנחה 50% ממחיר כרטיס הטיסה. המטרה היא לשכנע את הנופש הישראלי לבוא לאילת בחורף ובימי השבוע, ולא בסופי שבוע, ואז יזכה בחופשה רגועה ושקטה. מובטחים גם כמה צ'ופרים, כמו כרטיס סעודה לשנים, הנחה בשכירת רכב, שיט על גבי יאכטה וכרטיסי כניסה למוזיאון הבובות ולרכבת הילדים "אילת אכספרס".

■ חברת התעופה השוויצית "סוויסאייר" מוסיפה, החל מאמצע פברואר, טיסה שבועית שמינית ללוח הטיסות שלה לישראל. הטיסה השמינית תמריא מנתב"ג בכל יום ראשון בצהריים. מועד ההמראה מחושב כך, שאיש העסקים יגיע לציריך בערב ויוכל להתחיל בעבודתו למחרת, יום שני, שהוא יום העבודה הראשון בשבוע בחו"ל.

■ P.G.L היא חברה בריטית המארגנת קייטנות בינלאומיות ברחבי בריטניה לגילאי 8 עד 18, שמגמתן העיקרית היא הוראת השפה האנגלית, ללא שעורים ולימודים, אלא תוך שהייה עם קייטנים אנגלים ופעילות ספורט ובידור מגוונת. 70% ממשתתפי הקייטנות הם אנגלים. את ה־30% הנותרים מקצים לילדי חו"ל כדי שישהו באווירה של דוברי אנגלית. נציגת החברה בישראל, דלית קרייזלר, אומרת כי קיטנות הקייץ נמשכות שבוע או שבועיים, לפי בחירה, המיתקנים מפוזרים בכל רחבי אנגליה והפעילות לצעירים דומה לשיטת מועדון הים התיכון: פעילות בכל שעות היום, הרבה ספורט, רכיבה על סוסים, קליעה למטרה, ג'ודו, סיף, רכיבה על אופנים, הישרדות, התגוננות ועוד. להוריהם של ילדי ישראל יעלה התענוג בין 180 ל־225 ליש"ט לשבוע. הילד אינו נדרש לשום הוצאות כספיות בעת שהותו בקייטנה.

■ מועדון הפנויים והפנויות היהודיים טנדו, בשיתוף עם החברה הגיאוגראפית, מעודד מהיקף ההיענות לסיוריו בחו"ל אשתקד, מרחיב השנה את פעילותו בשורה של סיורים למצרים, קניה, תורכיה, ספרד, ארה"ב, יוגוסלוויה, איטליה וצרפת. יוגדל מספר הסיורים לשתי ארצות שמעבר למסך הברזל, פולין והונגריה. טנדו מעיד על עצמו שהוא מועדון הפועל שלא למטרות רווח, מועדון בינלאומי שיש לו משרדים בתל־אביב, בניו־יורק ובציריך. סיורי המועדון מתחלקים לשתי קבוצות גילו: 25 עד 45 ומ־45 ומעלה.

סנוב, בהוסום כבר היית?

לנסוע לגרמניה אפשר בדרכים רבות, וגם המסלול, פחות או יותר קבוע. אולם מי שרוצה לצאת מהשיגרה, לא יסתכן אם יבקר בערים ליבק, קיל או ברמן.

ראובן בן־צבי

ליבק. תרבות דיור ניכרת בעיר. אחד הבתים שהפך למסעדה בבעלות לשכת המסחר המקומית.

כל המתעתד לתייר בגרמניה, ואפילו זה שחוזר, מתכוון, בדרך כלל, ל"טיול הרומנטי" שיש לו מסלול קבוע: מינכן, פרנקפורט, קלן, שטוטגארט, נירנברג, האלפים הבאווריים ואיזור שווארצוואלד "היער־השחור". ערים אחרות, ביניהן דיסלדורף, ברמן, או האמבורג – הם כבר בבחינת יערים צפוניים מדי עבור רבים. הן נמצאות "מחוץ למסלול הקבוע", רחוקות ממרכזים מוכרים, ולכן – לא אחת – פוסחים עליהן.

היתה לנו באחרונה ההזדמנות לבקר בגרמניה, במקומות אליהם אפילו תושבי מדינה זו לא מודמנים תמיד. ביקרנו, לדוגמא, בחבל ארץ יפהפה, טבול בהמון ירק ועשיר בנופים נהדרים, המשמר לא מעט מההיסטוריה הצפון־אירופאית, מרשים וממש מהמם באתריו. נכון שלא קל כל כך להגיע למקומות אלה בסיור־תיור רגיל, אך מי שבכל זאת מוכן לצאת מהשיגרה ולסטות מ"מסלול קבוע" – יבוא על שכרו ואין לי ספק שלא יצטער על כך.

נסיעה של שעה באוטוסטרדה גרמנית טיפוסית, במהירות ממוצעת של 140 קמ"ש, הביאה אותנו מנמל התעופה של האמבורג, אל ליבק, אחת הערים הגרמניות החביבות. שלא כערים אחרות ברחבי המדינה – לא סבלה כמעט ליבק ממאורעות מלחמת העולם השנייה והפגיעה בה היתה מועטה ביותר. רק שני פעמוני כנסייה גדולים שנפגעו בעת התקפה בודדת על העיר, נשמרים עד היום, במקום בו נפלו בתוככי הכנסיה, ומשמשים אתר זכרון לתיירים ולמבקרים.

לתושבי עיר זו, שיהודים אינם מתגוררים בה כיום, יש "שגעון" פולחני לשימור בתים עתיקים. קרוב לאלף בתים הוכרזו כשמורים, שאין להרסם, ולדייריהם נאמר בפירוש כי חובה עליהם לשמור על אופיים ההיסטורי המיוחד. ואכן, מי שמסתובב ברובעים השונים של העיר, יכול להתרשם מן הבתים היפים. בצדק רב יצביע כל אחד מתושבי העיר על בית זה או אחר ויאמר: "בית כזה יפה כבר ראית?"

אך לא רק על בתים ומבנים גאוותה של ליבק. לחובבי המרציפן הטוב (והמשמין) – ליבק היא חגיגה גדולה אחת. ל"מרציפן־ליבק" יש מסורת של מאות בשנים. לא רק שהוא מוכר בכל אירופה, ובחלקים רבים של העולם כולו, אלא שיש סביבו סיפורים ואגדות לרוב שתושבי העיר נהנים לספרם לכל שומע.

כלה בת 40 וחתן בן 20

משטחי דשא עצומים ורחבי ידיים, ארניות ניראות כמעט בכל הבתים. זוהי ליבק, בעלת הגוון המשולב של יופי טבעי והיסטוריה. המטייל ברחובותיה ובכיכרותיה – אינו יכול לפסוח על בית־בודנברוק של תומס מאן, שבו שמורים תולדותיה וסיפורה של משפחת סוחרים בורגנית בגרמניה. בליבק גם נמצא המוזיאון ע"ש היינריך ותומס מאן, ועוד יספרו לך בגאווה שבין תושבי העיר היה גם המלחין בוקסטהודה.

עד היום מתגלגל הסיפור על ביקורו במקום של יוהאן סבסטיאן באך, שבא מתוך מטרה להשיא את הצעירה שבבנותיו לבוקסטהודה. אלא שהשידוך, למגינת ליבו של באך הגדול, לא יצא אל הפועל. התברר שהכלה היתה בת ארבעים ואילו החתן – המלחין המפורסם לימים – היה אז בן עשרים בלבד.

בקיצור: ליבק אוהבת ומסבירה פנים למבקרים ולתיירים, עד שמסעדות רבות מגישות "צלחת־תיירים" מיוחדת, הכוללת סוגי דגים שונים וטעימים, במחירים סבירים בהחלט, לא כולל שתיה, שעיקרה יין והרבה הרבה בירה.

פחות מחצי שעה נסיעה מליבק – ואנו מגיעים לעיר הנמל והדייגים הקטנה טרוומונדה. בכפר מרשים זה, רוכשות עקרות הבית, את הדגים והמלוחים ישירות מהדייגים החוזרים מהים, ובעלי המסעדות יכולים, ובצדק, להתגאות בגיוון הבלתי רגיל של מאכלי הים והדגים שלהם.

אך טרוומונדה היא לא רק מאכלי ים. היא הרבה יותר מזה. עם השנים הפכה גם לעיירת קייט מבוקשת ביותר ובה נמצא גם נמל המעבורות הגדול באירופה, המוכר גם כ"שער־לצפון", שבו עברו בשנה שחלפה למעלה משני מליון נוסעים במעבורות. שמונה חברות ספנות מקיימות מכאן קשר לדנמרק, שוודיה, פינלנד, פולין ואף לבריה"מ. כל אלה – בצד שרותי תיירות מפותחים ביותר, חופי־ים וטיילת באורך של 2.5 ק"מ, מועדוני לילה עם תכניות בינלאומיות ועוד. לשכת התיירות המקומית מבטיחה שלקוינו בטרוומונדה הגיעו בזמנו, בין השאר, סופרים ואמנים דגולים כדוסטוייבסקי, גוגול ופושקין.

לחיות עד 100 בהוסום

צפונה משם – העיר קיל (במחצית הדרך עוברים את העיירה הויטן, בה נשתמר ביתו של המלחין קרל־מריה פון ובר) בירת מדינת שלזוויג־הולשטיין, שנהרסה כמעט לחלוטין במלחמת העולם השנייה, ואשר בה היה בסיס הצוללות הגדול והמרכזי של הגרמנים בתקופת המלחמה.

עד היום נראים כוכי ומנהרות המיסתור של הצוללות בתעלת קיל הגדולה, שבנו הגרמנים במטרה להגן עליהן מפני הפצצות בנות־הברית, שהרסו את עיר הפועלים, מוכת האבטלה, ששוקמה אחרי המלחמה.

קיל מושכת אליה מבקרים ותיירים בעיקר בגלל שני מוקדי תיירות ונופש נפלאים המרוחקים ממנה 30 דקות נסיעה בלבד, שתיהן על חוף הים הבאלטי: שיינברג ולאבו.

ביקורים באיזור שלזוויג־הולשטיין בגרמניה, שעד לפני כ־120 שנה היה שייך לדנמרק, ונכבש בתקופת וילהלם הראשון, מלך פרוסיה, הם סימפוניה של שלווה, רוגע, דשאים, כרי מרעה משופעים בקר, אגמים והמון המון ירוק. כאן, באיזור הצפוני הזה, קיימת כאילו גרמניה אחרת מזו המוכרת לתייר המצוי של "המסלול־הרומנטי".

אנחנו הצפנו והגענו לעיירה קטנה (כעשרים אלף תושבים) ויפהפיה בצפון פריזלנד, על חוף הים הצפוני, בשם הוסום. סמטאות מרתקות, בתים יפהפיים ו"שלווה זועקת" מאפיינים מקום זה, שנלקח כאילו מאגדות עתיקות והצליח להשמר. כאן, בהוסום, נמצאת טירה שמלכי דנמרק דאז הקימו למען אלמנות הממלכה, כשבינה לבין סביבתה תעלת מים, כדי להקשות על הגישה למרדנים ומציצנים למיניהם.

הוסום, המיוחדת כל־כך, היא גם מקום היציאה לעבר שלושה איים בים הצפוני (נסיעה כשעה למעבורת, וכשעת הפלגה בים) שהגדול והיוקרתי ביניהם הוא האי סילט – המשמש עד היום מקום נופש ובילוי לאצולה הגרמנית, לאנשי תקשורת נודעים, אמנים, שחקנים ודוגמניות צמרת, הרוצים להיות "אין".

האי פאר, שבו ביקרנו, הוא קטן יותר, אך פופולרי ותיירותי לאנשי המעמד הבינוני. זהו אי קסום ומרהיב, שדי בהליכה בין סימטאותיו המיוחדות באופיין, להצדיק ביקור בו, שלא לדבר על חוף ים ארוך ונקי, שחולו צח ונקי. 5000 תושביו נהנים מתוחלת חיים ארוכה מהממוצע, ורבים רבים מהם מאריכים ל־90 עד 100 שנות חיים. כשהיינו במקום – הבנו למה...

בצד שרותי התיירות (השווים לכל כיס) באי פאר, מאפיינים אותו, ואת האיזור כולו, המעברים החדים והקיצוניים שבין גאות לשפל. בפאר יש סכרים גדולים הנסגרים כל אימת שמתחילים שטפונות וסערות, המאיימות להציף את האי. לפני כחמש מאות שנה כיסה הים הצפוני חלק גדול מאיזור שלזוויג־הולשטיין, ורק בשנים האחרונות יובשו שטחים מחדש והפכו לחקלאיים. השפל והגאות, המשתנים בכל כמה שעות, הם כאן תופעה מרתקת (ולא אחת גם מפחידה) שניתן לחוות וכמעט לחוש בה היטב מעל סיפונה של מעבורת המובילה את המבקר אל האי וממנו.

הרגשה ביתית בברמן

העיר הדרומית ביותר שאליה הגענו בסיורנו למקומות ואתרי תיירות בלתי שיגרתיים, היא ברמן – הגדולה מבין ערי צפון גרמניה (אחרי האמבורג) שאוכלוסייתה מונה למעלה מחצי מליון. ברמן, על אף גודלה, היא עיר נעימה וחביבה, המשרה על המבקר בה מעין הרגשת "ביתיות" ושייכות, האופיינית בדרך כלל לערים קטנות יותר.

אוכלוסייתה חביבה ומסבירה פנים. זוהי גם אוכלוסיה צעירה מאוד. אחד מכל שישה תושבים בברמן גילו אינו עולה על 15 שנה. העיר ידעה לשמור עד היום על חלקיה העתיקים. בית העירייה ומקום מושבו של הסנט (ברמן היא עיר וגם מדינה) הוא מהעתיקים והמקוריים באירופה כולה, ומשמש מוקד לעלייה־לרגל לתיירים ולסתם מבקרים המצטופפים בהשתאות מול בנין זה, בכיכר המרכזית של העיר. העיר נודעת בייצור קפה ותה, טבק וסיגריות, בירה, רום והרבה סוגי דגה. שלושה מתוך ארבעת בתי הקלייה הגדולים לקפה בגרמניה, נמצאים בברמן. לא פלא, איפוא, שיש בה הרבה מסחר, ונעים ומרשים להסתובב במידרחוב המפואר של העיר, שליד השוק המרכזי, שאחת לשבוע מתקיים בו גם שוק הפרחים.

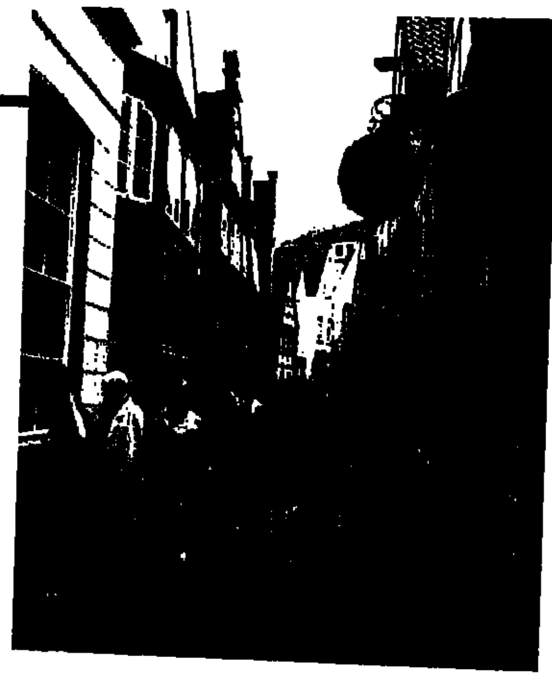

"רחוב השנור" (חבל) בברמן. יש בו, בנוסף לאווירה היסטורית, גם איזורים לקניות ומסעדות.

אחד הרובעים המיוחדים והמקוריים ביותר של ברמן, הוא "השנור" (חבל, בעברית), שיכול בהחלט להוות דוגמא להרבה ערים בעולם כיצד לשמר תרבות דיור מלפני מאות בשנים. בשנור של ברמן מצאנו את הבתים הציוריים ביותר שראינו אי פעם, ובו מסעדות, גלריות, פאבים ובתי־קפה. מי שמוזמן לעיר המיוחדת הזאת, אסור לו לפסוח על הרובע הזה, שכמותו קשה למצוא בערים אחרות באירופה.

ויש בברמן גם רחוב בשם בוטכרשטרסה, רחוב מפורסם ומקביל ל"ויא ונטו" של רומא, ל"שאנז אליזה" של פאריס, ל"באנהופשטראסה" של ציריך, ל"אוקספורד" או ל"ריג'נט" של לונדון. כל הקונה ב"בוטכרשטראסה", זוכה בשקית אריזה ירוקה מעוצבת במיוחד, המעוררת מבטי הערכה והערצה מצד עוברים ושבים. מי שמתקשה להגות את שם הרחוב – פשוט קורא לו "רחוב השקיות הירוקות".

בדרך לארץ התעכבנו אצל ידידים בפרנקפורט. סיפרנו על המקומות שבהם ביקרנו והתגובות היו שתיים: אחרים פשוט התקנאו בנו; אחרים שאלה "איפה זה?"... ■

"בודנברוקהאוס" בלב ליבה של ליבק. הבית המפורסם נהרס כמעט לחלוטין במלחמת העולם השנייה ושוקם.

לראש העיר,
מועצת העיר ותושבי רעננה
ברכות ואיחולים
במלאת 65 שנה
מאחלים:
משפחת שרון
וחברת יבולים
ש. שרון בע"מ

לעירית רעננה
ברכות חמות
במלאת 65 שנה
מאחל גלק טננצפ
מודד מוסמך
רח' החגנה 95
רעננה, 052-445570

לראש העיר ותושביה
שאו ברכות
מאחל:
אבי מוצרי חשמל
אוסטרובסקי 11, רעננה,
טל: 052-35219, 052-45389

"מרכיב כל" ריהוט להרכבה עצמית
מברך את
עירית רעננה ותושביה
כה לחי
רח' התחייה 14
א.ת. רעננה, 052-32009

לעירית רעננה ותושביה
צרור ברכות ואיחולים
במלאת 65 שנה
מאחל:
פנורמיק השרון
רשת מכוני אור
ביאליק 3, פינת אחוזה 73/75
רעננה

לעיר רעננה
החוגגת יובלה ה־65
בברכה נאמנה להמשך שגשוג וצמיחה
קבוצת קנצנשטיין אדלר
ייצור לוחות חשמל לתעשיה

שרות כל אלי [illegible]

לעירית רעננה
מזל טוב
במלאת 65 שנה
מאחל: **דל־אור**
שרות חשמל לרכב
איזור התעשיה
רעננה, 052-35185

לחגיגות ה־65 לרעננה
קבלו את מיטב ברכותינו
עלו והצליחו
מאחלים:

לעירית רעננה ותושביה
שאו ברכה
מאחל: **מכבסת זוהר רעננה**
רח' רבוצקי 45, רעננה, 052-22508

לעירית רעננה ותושביה
ברכות במלאת
65 שנה
מאחל
בשם
רשת שטיחי כרמל
רעננה, אחוזה 184 (ליד פלפל תנעמי)
052-445724

ברכות **לעירית רעננה ותושביה** ביום חגה
מאחלים: **בן ארי את בן ארי בע"מ**
סוכנות ביטוח
רעננה, קלאוזנר 8, טל': 052-35533/20964

לרעננה ותושביה
שפע ברכות
ואיחולים לבביים
במלאת 65 שנה
מאחל **דוד הורביץ**
ק.ד.ב.ה סוכנות מרכזית לביטוחים השרון
רעננה, אחוזה 110

לעירית רעננה ותושביה
צרור ברכות
במלאת 65 שנה
מאחל: **מ. תנעמי**
אחוזה 184 רעננה, 052-445717

אלום רענן
מברך את
עירית רעננה
ותושביה
במלאת 65 שנה
להיווסדה
טלפון 052-26932
איזור התעשיה רעננה

לראש העיר ותושביה
ברכות
מאחל:
אלום עידן 2000
ביצוע עבודות אלומיניום
052-914380/447256

לעירית רעננה
במלאת 65 שנה שפע ברכות
ואיחולים לבביים
מאחל: **דובי**
מזגני אויר לרכב בע"מ
איזור התעשיה, רעננה

לעירית רעננה
מול־טוב
אודים בע"מ

אולמי דנאר רעננה
מברכים את ראש העיר ותושביה
כה לחי
אחוזה 109, רעננה/ 052-23759

לראש העיר ותושביה
שאו ברכה נאמנה
מאחלים:
מטרה, סוכנות לביטוח (1988) בע"מ
רעננה – 052-22151
תל־מונד – 052-63801

לעירית רעננה ותושביה
ברכות לחגיגות ה־65
רעננה, סקווטש סנטר
רח' ויצמן, רעננה, 052-448115

לעיר רעננה
[illegible]

לעירית רעננה ותושביה
כה לחי
מאחלים:
ברברה וולף בע"מ
יצור ושיווק תמרוקים
רעננה, א.ת., טל' 052-449778

לראש העיר ותושביה
שאו ברכה לרגל חגיגות ה־65
מאחל:
קאונטרי הום – יוסי כץ
נכסים בבניה ופיקוח
אחוזה 130, רעננה, 052-33841

המעדניה
"חמים ונעים"
שולחת ברכות
לעירית רעננה
ותושביה
אחוזה 91, רעננה
052-25949

ומשבץ יהלומים
052-23554
מאחל
ברכות חמות
לעירית רעננה
ותושביה

65 שנה לרעננה

לעירית רעננה
ברכות חמות
במלאת 65 שנה
מאחל:
סופר בשר
אחוזה 34, רעננה

לעירית רעננה
ברכות ואיחולים לבביים
למלאת 65 שנה
[illegible]

לראש העיר ותושביה
[illegible]

לעירית רעננה ותושביה
כה לחי
מאחל: **שלמה ודליה כהן**
עבודות קבלניות בע"מ
052-451132

לראש העיר ותושביה
זר ברכות
מאחל
גרי אלכסנדר בע"מ
ריהוט משרדי
052-33607

מברך את ראש העיר
ותושביה
עלו והצליחו
052-27053

לעירית רעננה
במלאת 65 שנה
[illegible]

מוגש ע"י ארטל, חוברות מיוחדות במעריב – טל' 03-664194

ביה: הבדווים דרום־אמריקה

מגדלי הקבורה האומיינים של רמת צילפריוס.

המות נתפס אצל האינדיאנים כתאונה הניקרת במהלך חייהם. תפיסה זו הביאה אחדים מהשבטים לאמונה ולמנהגים מוזרים, לעיתים מסתוריים ובלתי מובנים. פולחנם עוסק בנסיון למנוע את התאונה. לפני שמחליטים לנסוע אל האינדיאנים של בוליביה, צריך לדעת כי אין דמיון ביניהם, לבין האינדיאנים של ספרי קרל מאי. דמיון־מה באורח חייהם של האינדיאנים של היום בבוליביה אפשר למצוא דווקא אצל הבדווים אצלנו, בטרם עברו לגור במבני קבע.

רחוב המכשפות בעיר לה־פז

בעיר לה פז יש מקום מרכזי לרכישת גולגלות או קרקפות, בצנצנות. ניתן לרכוש שם גם ציורים עם דמויות של כבשים וצפרדעים. וכן שורשים מסוגים שונים. רשימה מעניינת זו משמשת את רופא האליל הכל־יכול, האמור להגן על לקוחותיו מפני רוחות רעות. זהו רחוב המכשפות. שם תקבלו גם הסבר מה לעשות עם פגר לָאמה שמת באיבו. טומנים אותו ביסודותיו של בית ההולך ונבנה, שיגן על המבנה ועל יושביו. אם רצונכם לפגוש רופא אליל, נסו מזלכם אצל האינדיאניות המוכרות את מרכולת הכשפים והלחשים. אולי תצליחו.

מגיעים למקום מכבר סן־פרנסיסקו. פונים דרומה ומגיעים לרחוב SAGARNAGA, שם השוק האינדיאני. בהמשך, רחוב לינארס. כאן שוק המכשפות. תמצאו כאן את איקו, אל המזל עליו תולים האינדיאנים חפצים שונים ומשונים שבהם הם חושקים. שטרות כסף הם המצרך המבוקש ביותר. בסמוך לאל המזל ניצב דיאבולו, השטן. גם אותו יש לרצות בדרכים שונות.

אם אתם נמצאים בעיר ביום חמישי בשבוע, שאלו היכן מתכנסת קבוצת "TATA-AMARU" – אבי הנחש. זו קבוצת ידעונים ומגידי עתידות. כדאי להשתתף בטכס, בו משמיעים קולות אימה ועושים תנועות ידיים מוזרות. זה אמור לגרש את השטן. פעם היו גם מקריבים קורבנות אדם. במהלך הטכס, רופא האליל מבעיר ענפים. עשן סמיך אופף את הקהל. המולה רבתי. הקוסם, עמוס עלי קוקה, עובר בקהל ומעסה בעלים את ידיהם וגופם של הנוכחים. השדים אמורים לנוס. עלים נושרים לצידי המטופל ולכל צורת נפילה יש משמעות מסויימת.

בצפון העיר, במקום הקרוי CURUA, קיימת אחת מהתרבויות העתיקות בבוליביה, הנקראת קָלוויה. אנשיה מדברים בניבים סודיים, שרק מעטים מבני האינקה ידעו. הם מוזרים, ושונים בהתנהגותם ובלבושם מיתר תושבי בוליביה. בהתאם לאמונתם יש רק יישות אלוהית אחת, הנקראת פָּצ'אממה והיא נמצאת בסביבתם. על כן סוגדים הם להרים, לנהרות, לאגמים ולעמקים. האלהות הטבע. מומלץ מאוד לבקרם ולחזות בטכסיהם המעניינים, על צוקי ההרים. הם מערמים ערימות אבנים, מתוכם יוצאות להבות, שעליהם הם רוקדים מרקחות.

עוד איזורים בבוליביה

200 ק"מ דרומית ללה פז נמצאת אורורו. הנסיעה נמשכת כשלוש שעות. בסביבות העיר יש סלעים בצורת צפרדעים. לכאן היו האינדיאנים מגיעים להעלות קורבנות לאליליהם. שווה ביקור.

ממשיכים לרמת אַלטיפלאנו. כשמו, זה מישור גבוה, בין שני רכסים מקבילים, מזרחי ומערבי. הרמה צרה וארוכה והיא נמצאת בגובה של כ־3500 מטר. שטחה, כ־10% משטח כל המדינה, אבל בה מתרכזים 65% מכל האוכלוסיה. האקלים קר ויש להתלבש בהתאם. כאן, באזור CHULLPERIOS נמצאו מבנים מוזרים, בגובה של שני מטרים ויותר, עם פתח לכיוון של זריחת השמש. נמצאו בהם חנוטים. צורת המבנה תואמת את התפיסה שהנשמה נשארת בגוף המת ולשניהם הזכות להנות מקרני השמש. אך אין יודעים בוודאות למי היו שייכים מגדלים־קברים אלה ואם הוקמו לעוד מטרה.

חגיגות הפריון של הלאמה

האינדיאנים אוהבים בעלי חיים ומאמינים שלחיות יש זכויות קיום כמו לבני־אדם, כי כולם יצירי הבורא. בין החיות האהובות –

לאמות בסביבתן הטבעית, בגובה 4000 מטר.

הלאמה. כשנולד גור לאמה, האינדיאני מצמידו למיטתו החמה וגם לגופו, שיחוש את חום גופו ואת אהבתו. בעת גז הצמר, נזהרים מאד שלא לפגוע בחיה. אם מגיעים לבוליביה באביב, בערך בחודש אפריל, יכולים לצפות בארועי פסטיוול הפריון של הלאמה, הנקרא TINKU, כאשר מפגישים את הזכרים והנקבות – לזיווג. בלשכת התיירות בלה פז מקבלים פרטים על מועדי הטכסים ומיקומם. ■

כתב וצילם:
אילן זומר

לצעירים ולצעירים ברוחם: תמצאו כאן עצות ומידע עדכני על טיולים למקומות לא־שגרתיים, בעלי כוח־משיכה מיוחד. המדור מיועד בעיקר למטיילים עם תרמיל על הגב, אבל אפשר גם עם מזוודה. נתאר מסלולים מיוחדים, נביא כתובות של מקומות לינה זולים. נציין מה מותר ומה אסור לעשות במקומות אלה. ניתן גם לכם הזדמנות להתבטא (אנא, בקצרה), בתרומת מידע מנסיון אישי וכסיפור חוויות. נשיב על שאלות ונקל על יצירת קשר בין מטיילים.

המעוניינים בכל אלה, יפנו לעורך המדור: אילן זומר, מערכת "גבר לעניין", ת.ד. 20010, תל־אביב 61200

מ ה ש ו ז

דניאלה בוקשטין

סע וטייל בכל הצבעים

בשנים האחרונות החלו יותר ויותר גופים, מוסדות וחברות מסחריות להוציא לאור יותר ויותר מפות של כבישי ודרכי הארץ – ובתחום זה נדמה לנו שכל המרבה הרי זה משובח.

היצירה האחרונה בסדרה, שאמורה להיות המעודכנת ביותר, היא "מפת דרכי ישראל" בהוצאת מע"ין (ניתנת לרכישה בכל משרדי אגף המדידות של משרד הבינוי והשיכון בערים הגדולות). המפה מלווה ברשימת היישובים, אתרי־העתיקות ולוח מרחקי־דרך, ומסומנים בה כל כבישי ישראל, לרבות המחלפים, בצבעים שונים בהתאם להגדרתם:

כביש מהיר – בכחול; כביש ראשי – בארום; כביש איזורי – בירוק; כביש מקומי – בחום; כביש אחר (בדרך־כלל כביש פנימי בתוך עיר, כפר, ישוב) – בצהוב.

חידוש חשוב:

מצידה האחורי של המפה הגדולה מובאות מפות קטנות של המחלפים, בצמוד למפות הכבישים אליהם הם צמודים. למשל: בצד מפת כביש ת"א־ירושלים מובאות שמונה מפות של המחלפים השייכים אליו, וגם מפת צומת הכניסה לעיר לא נשכחה. ליד מפת כביש ת"א־נתניה – עוד שמונה מפות של המחלפים הצמודים לכביש זה. בצמוד למפת כביש נתניה־חיפה – מפות של חמישה מחלפים, כשמשבצות ריקות הושארו פנויות למפות מחלף ינאי ומחלף חבצלת שעדיין בתיכנון. ליד מפת כביש אשדוד־רעננה שורטטו תשע מפות המחלפים של כביש זה, ובשער המפה – הבטחה שרבים־רבים מצפים להגשמתה – המחלפים אלוף־שדה ובר־אילן בכביש גהה.

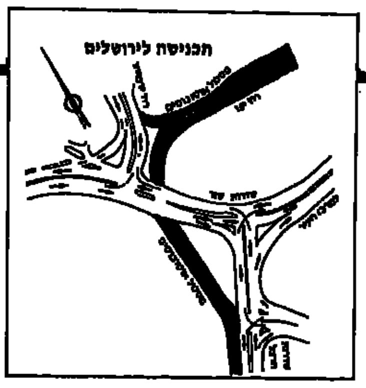

אויר קריר בניחוח מסחרי

חברת "פילקו" סיימה לא מכבר את עבודות הפיתוח של חמישה מזגנים שונים לרכב מסחרי, מערכות המספקות קירור הן לנוסעים והן לתא המטען.

פיתוחים אלה נעשו בתקופה קצרה יחסית, בשל הביקוש הגובר שעלה באחרונה בעקבות החוק המחייב כל רכב מסחרי משנת יצור '88 בהתקנת מזגנים.

במערכות החדשות, מותקנת מערכת העיבוי (קונדנסור) של המזגן על גג הרכב, בעוד שעד כה היו מערכות קירור רבות למכוניות מסחריות מותקנות מתחת לרכב, "חוטפו" לעתים תכופות מכות מהכבישים, מאבנים ומהפצים שהיו עליו (בשל הגובה הנמוך) ונסתמו מבוץ ואבק.

מנכ"ל "פילקו", אריה אמיתן, מסר כי הפיתוחים החדשים מיועדים למכוניות פנ'ז ג'י 5, פורד טרנזיט, פיאט דוקטו, רנו טרפיק ושברולט יאן. מחיר ממוצע למזגן כזה – כ־3,400 ש"ח.

ועוד על חגורות

תזכורת נוספת: "את נהגת, ואת נהדרת, זכרי כי חגורת הבטיחות היא הסיכוי היחידי שלך (ושלו/שלה) במקרה של תאונה לצאת מהמכונית בשלום ולהגיע לבית־החולים... כדי ללדתו".

דברים אלה לקוחים מתוך עלון מידע מאוייר המחולק בימים אלה במסגרת מבצע "עצור וחגור" שמקיימת חברת "יסוד" בתחנות התדלוק שלה.

בעלון דברי הסבר מפורטים על הצורך בחגירת החגורה, וחידון נושא פרסים בשם "עצור, חגור ופתור", המבוסס על הנאמר בעלון. כמו־כן מקבלים המתדלקים בתחנות "פז" מידי מתנדבים מהסתדרות הצופים גם מדבקת תזכורת נחמדה בצבע צהוב זוהר להצמדה מעל לוח השעונים במכונית. המועצה למניעת תאונות בדרכים אימצה לעצמה עלונים ומדבקות אלה לחלוקה גם במסגרת הפעולות שלה.

היה ביטוח?

שר התחבורה והכבישים בממשלתה של מרגרט תאצ'ר, פיטר בוטומלי, הודיע בימים אלה כי בקרוב יתחילו חברות הביטוח האנגליות "לרדת כסאח" (ביטוי שלנו, לא שלו, כמובן...) על מי שמערבים לגימה (אלכוהולית) בנהיגה.

נהגים שבתי־המשפט ימצאו אותם אשמים ב"נהיגה שיכורה", יאלצו – לאחר שיסיימו את עונשי השלילה שיקבלו וישלמו את הקנסות שיוטלו עליהם – לבחור בין תשלום פרמיות ביטוח כפולות ואף משולשות לבין אפשרות גרועה יותר – סרוב מוחלט של החברות לבטח אותם.

במיוחד יסבלו מהגזירות החדשות, לדברי השר, נהגים צעירים שברשותם מכוניות יקרות. אלה, משיימצאו אשמים בלגימה ונהיגה, ידרשו לשלם פרמיות אסטרונומיות העלולות להגיע לסכומים של כמה עשרות אלפי (!) שקלים בשנה. ומה אצלנו?

אוסטין־רובר: צומחים, צומחים

מחברת אוסטין־רובר האנגלית מדווחים כי שנת '87 היתה שנת־שיא ברווחי היצוא שלה. עסקי החברה מחוץ לאנגליה הגיעו בשנה זו למחזור של כ־700 מיליון ליש"ט – כפול מאשר בשנת '86. המכירות באותה תקופה עמדו על יותר מ־140,000 מכוניות ל־50 מדינות – היצוא הגדול ביותר של אוסטין־רובר מאז שנת '79.

בחברה מאמינים כי אחד הגורמים החשובים שתרמו להצלחה שנרשמה ב־'87 היתה מכוניתה מדגם "רובר 800", שמכירותיה בשנה זו הגיעו ל־23,000 – ב־27 שווקים בעולם. באותה תקופה המשיכו באוסטין־רובר גם בפיתוח השווקים הלא־אירופיים, כמו יפאן, בה הוכפלו המכירות והגיעו ליותר מ־5000, וטייוואן – בה צמחו המכירות מ־800 מכוניות בלבד בשנת '86 ליותר מאלפיים ב־'87. שוק הייצוא מספר אחד של אוסטין־רובר כיום היא צרפת, שבשנת '87 נמכרו בה כ־40,700 ממכוניות החברה, גידול של 4% לעומת השנה הקודמת.

גידול ניכר נרשם גם במכירות החברה בישראל. מחברת "המזרח", נציגת אוסטין־רובר בארץ, נמסר כי ב־'87 נמכרו כאן כ־5000 מכוניות, ושלמה עייני, מנכ"ל "המזרח", ציין כי בעיקר רבו מכירות הדגם האוטומטי של אוסטין מונטיגו, שבשיווקו החל כאן בסוף '87.

פגוש את הפגוש

למשאיות יש פגושים בגובה החלונות של מרבית המכוניות הקטנות. באחרונה נהרגו שני נוסעים בתאונה, כאשר מכונית פיאט "נכנסה" במשאית. מהצילום שהתפרסם בעתונות, נראה בבירור שלמשאית לא נגרם דבר והפיאט נמחצה בגובה הראשים. אילו היו מחייבים את כל כלי הרכב, בלי יוצא מהכלל, בפגושים בגובה אחיד, לא היה נגרם נזק כה רציני שעלה בחיי אדם. אי אפשר לחייב מכוניות קטנות בפגושים בגובה עיני הנהג, אבל בסידור קטן וקל – אפשר לאלץ את ה"גדולים" להוריד ולהאריך את פגושיהם לגובה ה"קטנים".

מרדכי בן־דורין, סביון ת.ד. 2170.

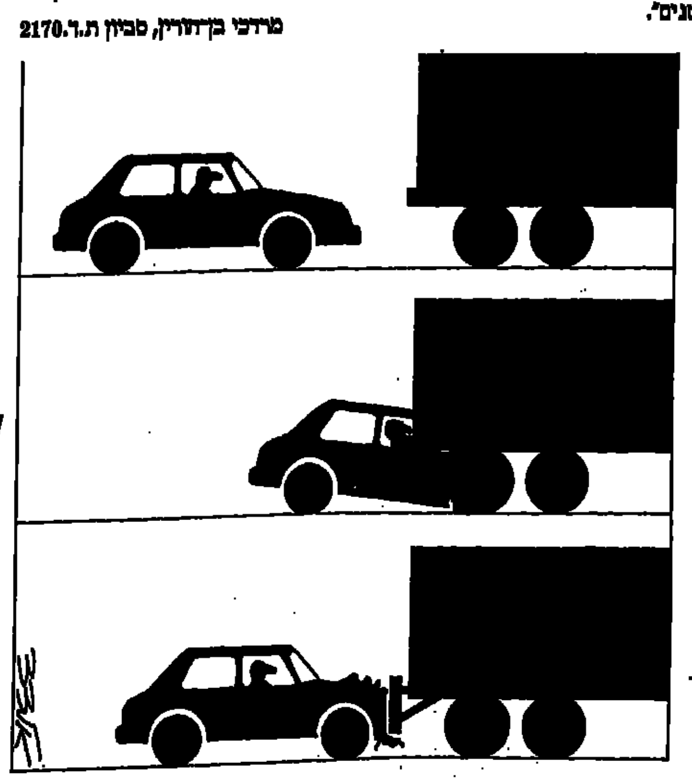

לפי החוק

אלה התוצאות

וכך צריך להיות החוק ואז התוצאות פחות קטלניות.

עשן בעיניך

תוך־כדי נהיגה במכונית רצוי לא לעשן בכלל, משום שכשמציתים סיגריה פוזלים לכביש, למצת/גפרור ולסיגריה באותו זמן, ומסיחים את הדעת מהנעשה בדרך. הנהג העושה כן מסכן את עצמו ואת הנוסעים עימו, שלא לדבר על הנזק הבריאותי שבעישון.

אבל כיוון שתמיד יהיו מי שיתעקשו לעשן ולהסתכן, תמיד יהיו גם מי שימציאו בשבילם פטנטים.

חברת ישראלית החלה לייבא באחרונה מיפן "אוטומצית" – קופסה/מצית המכילה 20 סגריות ומתחברת ללוח השעונים במכונית בעזרת ברגים או פסי הדבקה. הסגריה מוצתת בלחיצת כפתור, ומיד אחרי־כן נשלפת החוצה. בחזית המכשיר נדלקת ברומנית נורית ירוקה המראה כמה סיגריות עדיין נותרו בו, לחסוך טירחה נוספת מהמעשן. מחיר המכשיר – 98 ש"ח, וניתן להשיגו בחנויות לאביזרי רכב.

(רימונה שיף)

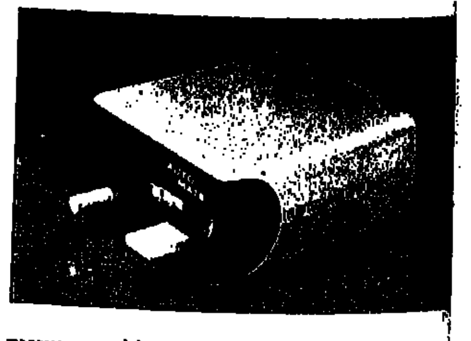

עוד כוח שמש

מטען סולארי לטעינת מצברי מכוניות שנחלשו כתוצאה מהתרוקנות, או משום שהרכב לא נסע במשך תקופה ארוכה, משווק עתה ע"י חברה תל־אביבית בשם "מבלו".

מנכ"ל החברה, חיים קיזמן, מסר כי המטען – הבנוי כקולט שמש זעיר הממיר את קרני־השמש לחשמל – מתחבר למערכת החשמל במכונית באמצעות שקע המצית. הוא יכול להיות מונח דרך קבע על הדופן העליון של לוח השעונים כשפניו כלפי השמש, "לספוג" את קרניה, וכאשר המכונית חונה במקום מוצף אור הוא מסוגל להפיק זרם חשמל של 18 ואט לאחר פרק זמן שנמשך בין שלוש לחמש שעות. בעת הטעינה מואר הקולט.

יצויין כי אם יפול צל על המטען, הצל יגרום להפסקת הזרם. הערה נוספת: המטען הסולארי איננו יכול להחיות מצברים שכבר התרוקנו. המחיר בחנויות, כפי שנמסר לנו מהחברה: 40 ש"ח כולל מע"מ.

פולקסווגן בפורד

מוזיאון פורד שבדירבורן, מישיגן, צירף לאחרונה לאוספו המוטורי מוצג חדש: פולקסווגן־קמפר משנת 1959, מהשנים הראשונות למכירת דגם 2 של פולקסווגן בארה"ב על־ידי חברת וסטפליה, המסבה עד היום דגמים אלה של פולקסווגן לבוס ולקמפר.

הפולקסווגן קמפר הישן נמצא לאחר חיפושים רבים, כשיר לתנועה לאחר פעילות סוערת שלא פסקה במשך 28 שנים: הוא נרכש מבעליו האחרונים שמסר את מפתחותיו למוזיאון. מכיוון שהקמפר טופל במשך כל השנים הללו אך ורק ברשת פולקסווגן, לא נדרש לו שיחזור – רק טיפול סטנדרטי.

אמר מנהל מוזיאון פורד, דון אדמס: "החלטנו לצרף לאוסף שלנו גם פולקסווגן, משום שהמכונית הזו היתה ציון דרך של סגנון חיים וצורת בילוי חדשה בארה"ב במחצית השניה של שנות ה־50'. היה בו שפע מקום, יחסית לגודלו, ועד מהרה הוא נהפך לרכב הפנאי המקובל ביותר על צעירים אמריקנים רבים".

(מתוך "אוטופרס", כתב־עת לעניני רכב היוצא לאור בחברת "פולקסווגן")

הכי ארוכה בעולם

נציגי פולקסווגן בדרום־אפריקה לא הבינו את להיטותו הפתאומית של אחד, יאן ואן־מרווה, בעל מוסך לתיקוני פח בעיר אופינגטון, לשים את ידו על חלקי מכוניות מתוצרת החברה שניזוקו בתאונות, ובעיקר על חלקי מכוניות מדגמי גולף וג'טה.

תהייתם לא ארכה זמן רב. חודשיים לאחר שהשגיחו בתופעה, הגיע יום בהיר אחד יאן למשרדי פולקסווגן כדי להציג את יצירתו המקורית: פולקסווגן תחש – הפולקסווגן הפרטית הארוכה ביותר בעולם.

הפולקסווגן תחש (ע"ש הכלב הארוך והנמוך) של מר מרווה היא בעלת שמונה דלתות ומסיעה בנוחיות רבה שמונה נוסעים. היא מצויידת בכל אביזרי המותרות ובכלל זה מערכת סטריאו מעולה, מזגן־אויר ושני גגות שמש לאיוורור מירבי. חזית היצור המורכב עשוייה מפולקסווגן ג'טה, וירכתיה – מגולף. כל חלקיה מקוריים פרט לשתי דלתות צרות יותר, אותן בנה יאן משתי דלתות רכב סטנדרטיות.

מנוע התחש מפיק 95 כ"ס, ויאן גאה במיוחד בעובדה כי צריכת הדלק שלו היא 13.8 קילומטר לליטר. הבעיה היחידה, הוא אומר, היא החנייה. הגברת המורכבת דורשת שני מקומות, והנהגים האחרים מתקוממים.

ויהי אור

בחודשי החורף, כשהראות מעורפלת והאוויר מלא רסיסי מים, כמו גם בשעת בין־הערביים האפלולית, כדאי להדליק את אורות המכונית. את זה כבר יודע כל נהג מתחיל.

האורות אמנם לא בהכרח משפרים את הראייה, אך הם בהחלט משפרים את הראות – כלומר המכונית נראית טוב יותר לנהגים האחרים. בעת נהיגה בערפל חשוב להדליק את האורות הנמוכים – לא הגבוהים – שכן הגבוהים גורמים לסינוור יותר של הנהג הבא מולו.

(מתוך "אוטופרס" – כתב־עת לעניני רכב היוצא לאור בחברת "פולקסווגן").

פנויים פנויות
שימו לב
הבדידות גוברת –
בכל שחולפות השנים
צלצלו עוד היום: 052-450927

עור חלק
פצעי בגרות
טיפול מיוחד ומהיר
לכל סוגי העור
23 שנות נסיון והצלחה
שלמה המלך 68 תל־אביב
טל. 220745, 229485

ניקוי פורמברג
מודה למשרד המסחר והתעשיה על הענקת תואר הניקוי הטוב בדרגה הגבוהה ביותר של:
★ ★ ★
פורמברג
המומחים לניקוי בגדים ד'מש ועור
רמת־גן, דרך המעגל 2 (פינת ביאליק 55)
טל. TEL 725401

שוב חוזר הגשם

צלמים מקצועיים אינם אוהבים את השמש. סתם־צלמים שונאים את העננים. ואינם יודעים כי יש יתרונות רבים לצילום בחורף. כמובן, אם מצטיידים בסרטים מתאימים ולומדים אלף־בית בצילום חורפי.

עמיר חדד

תיק הצילום של קלמן, תיק לטיול, הוא תיק־צד רגיל, ההופך בתוספת מספר רפידות לתיק צילום לכל דבר. יכולים להצמיד לאופניים ולשמש גם כתיק לנשיאת חפצים. עם רכישת התיק מקבלים ציוד - שכמיה להגנה על התיק ועל בעליו מפני הגשם.

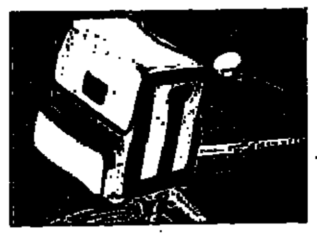

הצלמים בארץ שונאים את הקיץ. מה זה שונאים, כל קרן שמש מוציאה אותם מדעתם ומעלה להם את לחץ הדם. לעומת זאת, כשמגיעים הסתיו והחורף, מתייצב לחץ הדם אצל הפוטו־מנייאקים. בעוד ידם אוחזת במצלמה, הם מביטים אל־על, אל העננים המכסים את פני השמיים, ומברכים את האור הרך שנוצר. תאורת "הסטודיו של הטבע", עולה בכמה דרגות על כל תאורת סטודיו מלאכותית.

גם בצילום יש יתרונות לחורף, לא רק לחקלאים ולכאלה שאוהבים לשבת ליד האח הבוער וללטף חתול מגרגר. חובבי טבע ומשוטטי רחובות למיניהם יכולים למצוא בחורף פן חיובי, בתנאי שיצטיידו במצלמה טובה. היתרון הבולט של הסתיו והחורף על שאר עונות השנה הוא, כפי שאמרנו, האור הרך הנוצר כתוצאה מפיזור האור הישיר על־ידי העננים. אור מפוזר זה, בניגוד לאור הישיר, הקונטראסטי, הוא מתנה לחובבי הצילום. התוצאות המתקבלות בשימוש נכון הן תאווה לעיניים.

אחת השיטות הבדוקות להפקת תצלומים מעוררי קינאה היא,

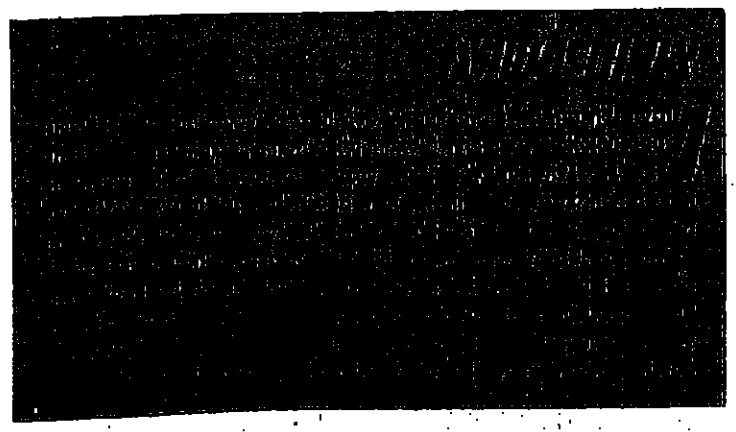

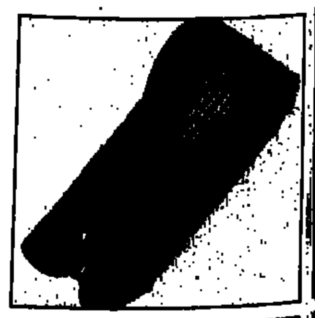

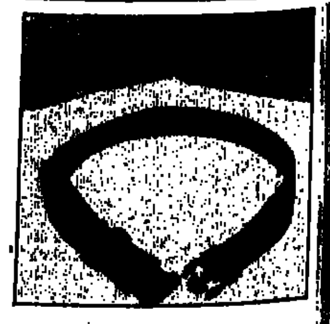

תיקי הצילום של טנבה ידועים בחסינותם ובגמישות שהם מאפשרים למשתמש בקביעת החלוקה הפנימית. לאחרונה הוציאה החברה סידרת תיקים חדשה וזוג מערכות של עזרים קטנים אך פונקציונליים, העוזרים להפוך את התיק הממוצע לתיק המשנה את יעודו המקורי. תיק צילום רגיל הופך בכמה רגעים לתיק נוח לנשיאה למרחקים בעזרת כתפיות מרופדות ואבזמים מיוחדים. את מערכת האבזרים הזו מכנים אקשן סיסטם, למטייל הצייד, הפעיל. מערכת נוספת מאפשרת לצלם לקבוע על פי צרכיו המדוייקים כיצד יראה תיקו, וזאת בעזרת 13 אבזרים כגון מחיצות בד, כיסים פנימיים, רפידות ועוד.

תראו, תראו מה ניתן לצלם ביום קריר. צילום: ברוך גרופר

להצטייד ביום סגריר בסרט מהיר יחסית (400 אסא, לדוגמה). להתמקם במקום מעניין, עתיר שלוליות אם אפשר ולצלם את התמודדות האנשים עם החולה הרעה שנפלה עליהם. אם נקלעים לאיזור ילדים הרוצים לנסות, למורת רוחן של האמהות, את אטימות המגפיים החדשים – מה טוב. אפשר לנסות את אותה שיטה על הדרדק הפרטי. בעוד כמה שנים יהנה למראה עצמו מפוז בשלולית.

ומה אם קורה ובאמצע המשימה מתחיל לרדת גשם? – אתם שואלים. בדרך כלל, אין שום סיבה להיכנס לפאניקה אם כמה טיפות הסתננו לגוף המצלמה. בהזדמנות הראשונה לוקחים את המצלמה למקום יבש, מנגבים היטב את הידיים ובעזרת מטלית סופגת מנגבים בעדינות את גוף המלצמה. דיברנו על כמה טיפות, לפרק זמן קצרצר. אם המים חדרו לפנים המצלמה, לאחר הניגוב הנ"ל יש להשאיר את המצלמה במקום חמים ויבש (ולא קרוב למקור חום גבוה) – ולהתפלל שהקרביים האלקטרוניים, בהם מצויידות כיום רוב המצלמות, יגלו סימפטיה והבנה מסויימת למים. כי תיקון מצלמה אלקטרונית אינו עסק זול כלל ועיקר. הוא עשוי להסתכם במאות שקלים, מותנה בחומרת הבעיה ובחלקים שניזוקו. אם מדובר במצלמות זולות, שעולות בחנות כמה עשרות שקלים, כדוגמת ה"פוקט" המצויה בכל בית כמעט, מומלץ לוותר מראש על התיקון. אולי זו ההזדמנות להחליף אותה במצלמה רצינית יותר.

ככלל, כשמצלמים ביום גשום ורואים שהשמיים מתחילים להטיל את מימיהם ואין בנמצא כיסוי פלסטי אטום למים, כדאי להגן על המצלמה במעיל ולצלם רק אם אין מקום לדיחוי.

באיזה סרט לבחור ליום מעונן? המיבחר העצום מבלבל. ניתן למצוא בחנויות סרטים, החל ממהירות 25 אסא עד, החידוש האחרון של קוניקה – 3600 אסא. סרט במהירות בינונית, 400 אסא, מספיק בהחלט ליום בו השמש מסתתר מאחורי העננים. אם במצלמה שלך עליך להתאים את מהירות הסרט, אין לשכוח לעשות זאת, כי למהירות הסרט יש חשיבות רבה מבחינת קביעת החשיפה.

עצה: אפשר לנסות, לשם שינוי, לצלם ביום מעונן סרט שחור־לבן (קודאק טי־מאקס טרי־איקס, אגפא־פן, פוג'י ואחרים). התוצאות שמתקבלות בשימוש בשחור־לבן נחשבות "אמנותיות" יותר מאלה שמתקבלות בצבע. מה גם, שסרט שחור־לבן גמיש יותר ונוח יותר לצילום. הבעיה היחידה בסרטים אלה היא העדר מעבדות פיתוח עממיות לשחור־לבן. רוב המעבדות הן כיום מעבדות צבע ומעבדות מקצועיות, העוסקות בשחור־לבן, גובות מחירים מרקיעי שחקים בשל הפיתוח וההדפסה הידניים הנדרשים בסרט כזה. אפשר לבקש טובה מאת חבר/מכר בעל מעבדת־בית פרטית, כי העבודה הכרוכה בכך לא מסובכת מדי. ■

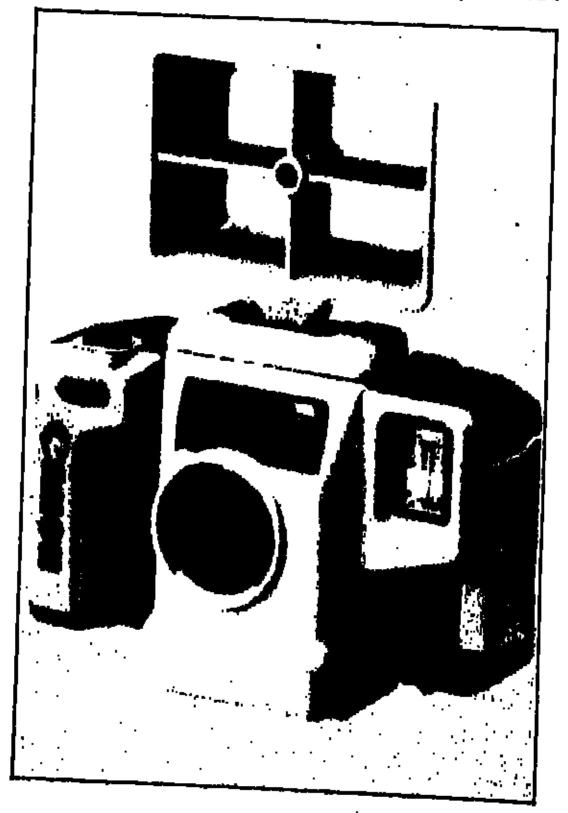

זה לא בדיוק מוצר חורפי, אלא דווקא מיועד לספורט קייצי. עם זאת, עשוי להועיל בצילום בגשם: קנון אקווה סנפי, מצלמה תת־ימית המאפשרת לצולל לצלם בעומק של עד 10 מ'. היא מחוסנת מפני מים, אבק וליכלוכים למיניהם. אקווה סנפי אוטומטית להלוטין (חדות, סגר), מצוידת במבזק "בילט־אין" קומפקטי ובקידוד סרטי dx. הסרט מועבר אוטומטית קדימה לאחר כל חשיפה ומוחזר לאחור, באופן אוטומטי, כמובן, לאחר שהגיע לסיומו.

תו צרכנות הוגנת 1987

אדם לשרות אדם אנוש בע"מ
ארגון גג לטיפול סיעודי הגדול בארץ
לטיפול בקשישים ונכים

נגריה בוקי
מבצעים ארונות מטבח
חדרי שינה חדרי ילדים
וחדרי אמבטיה
שבט שמעון 12, פ"ת, טל' 9324249

לאדם לשרות אדם
יישר כוחכם במפעלכם החשוב!
מרקור הפקות:
טל' 03-218769
הפקות של פלקטים,
פרוספקטים גלויות פרסומת

לנגריית בוקי
אתכם לאורך כל הדרך
מאחל
אבי חביב
סוכנות לביטוח
ביאליק 101, ר"ג
טל' 7517664, 7520186

לנגריית בוקי
אתכם לאורך כל הדרך
ציפוי אש אילת

המשך עבודה פוריה
אצמה בע"מ
צינורות לחץ

"צורי" שרותים רפואיים בע"מ
רח' נחמני 35, ת"א
מברכת את אנוש
לרגל הזכייה בתואר
שרות אמבולנסים פרטי
בכל חלקי הארץ, שיווק ציוד רפואי
וציוד רפואי אלקטרוני.
טל' 03-613339, 613968

לנגריית בוקי כח לחיו
פרוילך את פישקין בע"מ
מחסן לבצעים בר-כוכבא 70, פ"ת, טל' 913372

שפע ברכות
ואיחולים לבביים
אליהו
חברה לבטוח בע"מ

המשך
תנופה
ופיתות
מרכז הבטיחות
רח' קראוזה 1, נתניה
טל' 053-23015
ציוד לכיבוי אש
מערכות גילוי עשן

לנגריית בוקי
שאו ברכה!!
מאחל **שיש דרור**
רח' גזית 3, א.ת. סגולה פ"ת
טל' 918804

לאייל ליפשיץ
וצוות "אדם לשרות אדם"
אתכם לאורך כל הדרך
מגדל
חברה לביטוח בע"מ
מיוצגת על-ידי
אגם – שירותי-ביטוח
צביקה אמיתי וצחי פיינמן
משרד ת"א: טל' 03-996251
משרד י-ם: טל' 02-342399

לדווידוביץ כובעים
שא ברכה והצלחה
המשך עבודה פורה
י.ב. הדפסות משי
שביל המפעל 5, ת"א טלפון 03-829346

לאוזי דווידוביץ
שפע ברכות ואיחולים לבביים
והמשך עבודה פורה
מאחלים
מסחר והפצה אילת

בח"ר דווידוביץ
יצור יבוא ושיווק כובעים
הקישון 37 ת"א
טל' 826324

ספרית מעריב

הופיע – חדש
ספרו של קאזואו אישיגורו
"אמן של העולם הצף"
יפן לאחר הפצצה האטומית, תקופה של שינוי חברתי ותרבותי אדיר. אונו – צייר יפאני מזדקן, מפורסם בשעתו, סוקר את חייו בעבר, בהשתאות ובתחושת אשם.
להשיג בחנויות ובספריות מעריב:
תל-אביב, דרך פ"ת 72 א', טל' 03-332211
חיפה, בן יהודה 29, טל' 04-523689
באר-שבע, קק"ל 90, טל' 057-74850

ספרים מבית טוב – ספרית מעריב

תו צרכנות הוגנת 1987

מחסן מכירות למוצרי גבס לבניה
מפיץ הלוחות ארגז באיזור תל-אביב
תיקרות אקוסטיות, צבעים וכלי עבודה למוצרים הנ"ל
רח' סלמה 172 תל-אביב, 03-370444, 376298

ל"הגבס" – אורי סיני
ברכות לקבלת התואר
מאחל
תיקרון בע"מ – יצרני תיקרות אקוסטיות ומחיצות גבס
03-908933/4, 803321

ל"הגבס"
ברכותינו הנאמנות
מרזבית בע"מ
שיווק, ייצור והרכבת מוצרי גבס, אסבסט, פח, פיברגלס וברזל
טל': 03-9234215/6

ל"הגבס" – אורי סיני
ברכות לקבלת התואר
נתיבי ציון בע"מ
הובלות ומנופים 30 טון מטר
רח' דרך ההגנה 23 תל-אביב
03-330171, 334129, 338502

ל"הגבס"
שפע ברכות ואיחולי הצלחה
אלברט אפרים ובנו בע"מ
תיכנון, פיתוח וייצור פרופילים,
ייצור תיקרות אקוסטיות ופרופילים למחיצות גבס
רח' ההגנה 17, א. תעשיה חולון
03-802353, 5560220

ל"הגבס" – א. סיני
ברכות לקבלת התואר
מאחל
א. אבזימל
וצוות המשרד

לאורי סיני
המשך שתוף פעולה פורה
פז בע"מ
ייצור חומרי בידוד
051-891221, 891222

לאורי סיני
המשך שתוף פעולה פורה
יהודה יצוא ויבוא בע"מ
אספקת תקרות אקוסטיות
וחומרי בידוד למיזוג אויר
טל': 03-330577, 334665

לאורי סיני
ברכות חמות
ירון עודד – שרות חשמל לרכב
טל': 03-339303

ל"הגבס"
המשך עבודה פוריה
מאחל
אגרנטי – פרזול לבנין
טל': 03-383650

לאורי סיני
ברכות לקבלת התואר
הארגז צריפין בע"מ
יצרני דלתות, משקופים ונגרות בנין
טל': 08-229666

ל"הגבס"
המשך שיתוף פעולה פורה
א.א. יוז'י בע"מ –
שיווק וכיסוי גגות אסבסט
טל': 03-825921

לאורי
איתך לאורך כל הדרך
אביזמל דקורציה – יבוא ושיווק
שטיחים, P.V.C וטפטים
רח' העליה 31 תל-אביב
טל': 03-384088

ברכות לקבלת התואר
עלו והצליחו
אשל סוכנות לביטוח
וכל צוות המשרד
רח' ההגנה 11 פתח-תקוה
03-914215/6, 03-900746
03-906428

ברכות חמות
סתו – דפוס והוצאה לאור בע"מ
רח' הסדנא 7, קרית-אריה פ"ת,
טל': 03-9232861

ברכות חמות
לקבלת התואר
מאחלים:
חנה ודודו
הכל לבית – כפר-גנים

ברכות להצלחה
ישי אלדר
דירות כפר-גנים
רח' לוחמי הגיטו 30 פתח-תקוה

ברכות
לקבלת התואר
מאחל:
קופיץ בע"מ

ברכות חמות
מאחלים:
קובי ונורית
דלתא-חיט בע"מ

למושון!
"בברכת הצלחה והמשך שגשוג"
מכל צוות קדם
שרותי ביטוח צוות קדם
שדרות ירושלים 6, ר"ג
טל' 03-5742888

למשה ממוצרי הבקבוק
"המשך תנופה ופיתוח"
מאחלת: **"חברת קריסטינה פרופשונל קוסמטיק"**
רח' ביאליק 61 רמת-גן
טל': 03-728945

לשמעון ממוצרי הבקבוק
"ברכותינו הנאמנות"
מאחלים: **ג'י סי אי**
framesi יצרן מוסמך של G.C.I. LTD.
ת.ד. 5368 חולון 58152 טל. 03-5516376

מוצרי הבקבוק!
ייצור יבוא ושיווק בקבוקים ואריזות זכוכית ופלסטיק, P.V.C, לקוסמטיקה ולתרופות.
בנייה תבניות למוצרי פלסטיק
כתובתנו רח' זבולון 39 ת"א 03-815151
אנו מודים לכל מברכינו

למוצרי הבקבוק
"תודה על השירות היעיל והמסור"
חברת ביוחיטקס (ישראל) בע"מ
יצרני דיאגנוסטיקה
רח' דב פרידמן 10
ר"ג, טל': 03-7510064

למוצרי הבקבוק
"המשך עבודה פוריה"
מאחלים:
"מעבדות ביו-סקין"
מוצרים קוסמטיים על בסיס טבעי וביולוגי

למוצרי הבקבוק
"שיתוף הברכות והאיחולים, המשך הצלחה"
מאחלים:
יוסי ואברהם
"כהן פלסט – ייצור ועיצוב בקבוקי פלסטיק"
רח' התעשיה 42, א.ת. יהוד, טל' 03-362077

למשה ממוצרי הבקבוק
ברכות והערכה לפועלכם
מאחלים: **מעבדות ג'יג'י למוצרי קוסמטיקה**
שיווק לקוסמטיקאיות בלבד
גורדון 86 תל-אביב
טל': 03-296642, 03-288183

למשה מורחי מ "מוצרי הבקבוק"
איחולי הצלחה, איתכם לאורך כל הדרך
מאחלים: **"בועות"**
דיזנגוף סנטר (קומה מעל)
גן עדן לתמרוקים שלך
טל': 03-286882

מוסך איריס
פחחות וצבע לכל סוגי הרכב
רח' בורוכוב 4 לוד
טל': 08-244756, 229042
"עם אוטו חלון בוא לאיריס ללוד"
עובד עם כל חברות הביטוח
בהסדר מוסכים

ליוסי אלקטרוניקה
שפע ברכות
מאחלים:
נמרודי את סביון
חידוש מנורות מסך (טלוויזיות)
809843

יוסי אלקטרוניקה
מערכות שרות לוידאו וטלויזיה
מוהליבר 16, פ"ת, טל' 919942

ליוסי אלקטרוניקה
המשך עבודה פוריה
מאחל:
זאבי יוסף
מיטוחים
אלנבי 113 (בפסז') ת"א
664923

ליוסי אלקטרוניקה
ברכותינו הנאמנות
מאחלים
GRUNDIG
Rowenta